

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVĪZE** UN **LATVIJA**

2017. gada 22. – 28. jūlijs

Nr. 27 (1493)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Kad sirds pilna, cilvēki iziet ielās *Akmeņi augstu amatpersonu dārzā*

13. jūlijā Jaunā konservatīvā partija (JKP) rīkoja divas akcijas. No rīta pie Ģenerālprokuratūras notika pikets, kurā dalībnieki pieprasīja ģenerālprokurora Ērika Kalnmeijera atkāpšanos. Piedalījās vairāk nekā simt lielākoties gados jauni cilvēki. Partijas *Progresīvie.lv* rīkotajā piketā cilvēki norādīja, ka "oligarhu sarunas" ir bijis pēdējais piliens pārliecībā par to, ka Ģenerālprokuratūra un Kalnmeiers nespēj tikt galā ar savu darbu. Tāpat piketētāji pauda, ka ir zudusi ticība tiesu varai Latvijā. Ģenerālprokurors pie protestētājiem neiznāca, bet pēcāk intervijā LTV atzina, ka atlūgumu iesniegt nedomā.

Tās pašas dienas vakarā JKP sakarā ar publiskotajām oligarhu lietas sarunām laukumā pie Rīgas pils rīkoja tautas sapulci par tiesiskumu. Lielākā daļa tās dalībnieku bija vecāka gadagājuma cilvēki, taču viņu vidū ir arī māmiņas ar bērnu ratiņiem, arī kāds muzikants ar ģitaru. Uz tautas sapulci bija ieradies arī Rīgas domes *Vienotības* frakcijas priekšsēdis Vilnis Ķirsis, partijas *Latvijas attīstībai* valdes priekšsēdis un Rīgas domes deputāts Juris Pūce, juriste Ieva Brante, kā arī citi sabiedrībā pazīstami cilvēki.

Tautas sapulcē pie Rīgas pils sanākušie – aptuveni tūkstoš – turēja plakātus ar dažādiem saukļiem, mudinot uzlabot Latvijas politisko vidi pēc oligarhu sarunām. Sarīkojuma sākumā tika nolasīts manifests, kurā nolasīšanas laikā sapulcei pievienojās arī Valsts prezidents Raimonds Vējonis. Manifestā tika izvirzītas prasības – Valsts prezidentam pieprasīt oligarhu sarunās iesaistīto ministru – satiksmes ministra Ulda Auguļa (ZZS) un zemkopības ministra Jāņa Dūklava (ZZS) demisiju, Nacionālās Drošības komisijai un tieslietu ministram Dzintaram Rasnačam (VL-TB/LNNK) sniegt situācijas izvērtējumu no demokrātijas principu viedokļa un pieprasīt ģenerālprokurora Ērika Kalnmeiera paskaidrojumu par tiesisko nekompetenci valsts interešu aizstāvībā, savukārt tā iztrūkuma gadījumā, pieprasīt ģenerālprokurora atkāpšanos. "Vēstījums ir skaidrs un nepārprotams – muļļāšanās un klusēšana vairs nevar turpināties. Ir jāseko skaidrai rīcībai, lai tauta atkal varētu uzticēties saviem priekšstāvjiem," teikts paziņojumā. Partija uzsver, ka parakstīto dokumentu iesniegs Valsts prezidentam un gaidīs skaidras atbildes. JKP sola neklusēt, piebilstot, "nākamreiz būsīm vēl vairāk, ja reakcijas nebūs". Sarīkojuma organizatoru manifestā uzrunāts Valsts prezidents Raimonds Vējonis un aicināts rīkoties izlēmīgi. Un norādīts – ja viņš nav gatavs izlēmīgai rīcībai, tad aicinājums atkāpties no amata arī viņam.

Raimonds Vējonis savā uzrunā aicināja "oligarhu sarunu" dalībniekus pašus vērtēt savu politisko atbildību, taču tika izūjināts un asi kritizēts, pieprasot no prezidenta skaidrāku un stingrāku nostāju pret "oligarhu sarunās" iesaistītajām personām.

Nāciju Grand Prix Rīga 2017

Pēc izcilēm panākumiem Pasaules koņu olimpiādas organizēšanā 2014. gadā, kas jau atzīta par līdz šim veiksmīgāko šī sarīkojuma vēsturē, Rīga ieguva tiesības rīkot Nāciju Grand Prix Rīga 2017 un 3. Eiropas koņu olimpiādu, dodot iespēju Latvijai atkal spoži iemirdzēties pasaules koņu mūzikas kartē, stiprināt valsts starptautisko tēlu, kā arī parādīt mūsu pašu unikālās kultūras un kořdziedāšanas tradīcijas.

(Vairāk lasiet 3. lpp.)

Foto: Kaspars Garda

Par politisko krīzi Latvijā
S. Benfeldes komentārs

(5. lpp.)

Dzeja trimdā
joprojām zel

(6. lpp.)

"Pēterā peripetijas" –
grāmata par kādu
interesantu mūžu

(7. lpp.)

"Skaistie balti" vai *bloody Balts?*

Par kādu
nomelnojošu grāmatu

(8. lpp.)

Apmeklējiet,
kad būsiet
Latvijā!

(9. lpp.)

Eslingenas
svētkus
atminoties

(11. lpp.)

91770934 167501 81 27

Cilvēks, kuŗš paveica brīnumlielas lietas

Dr. Dzintars Svenne (15.12.1927 – 20.04.2017)

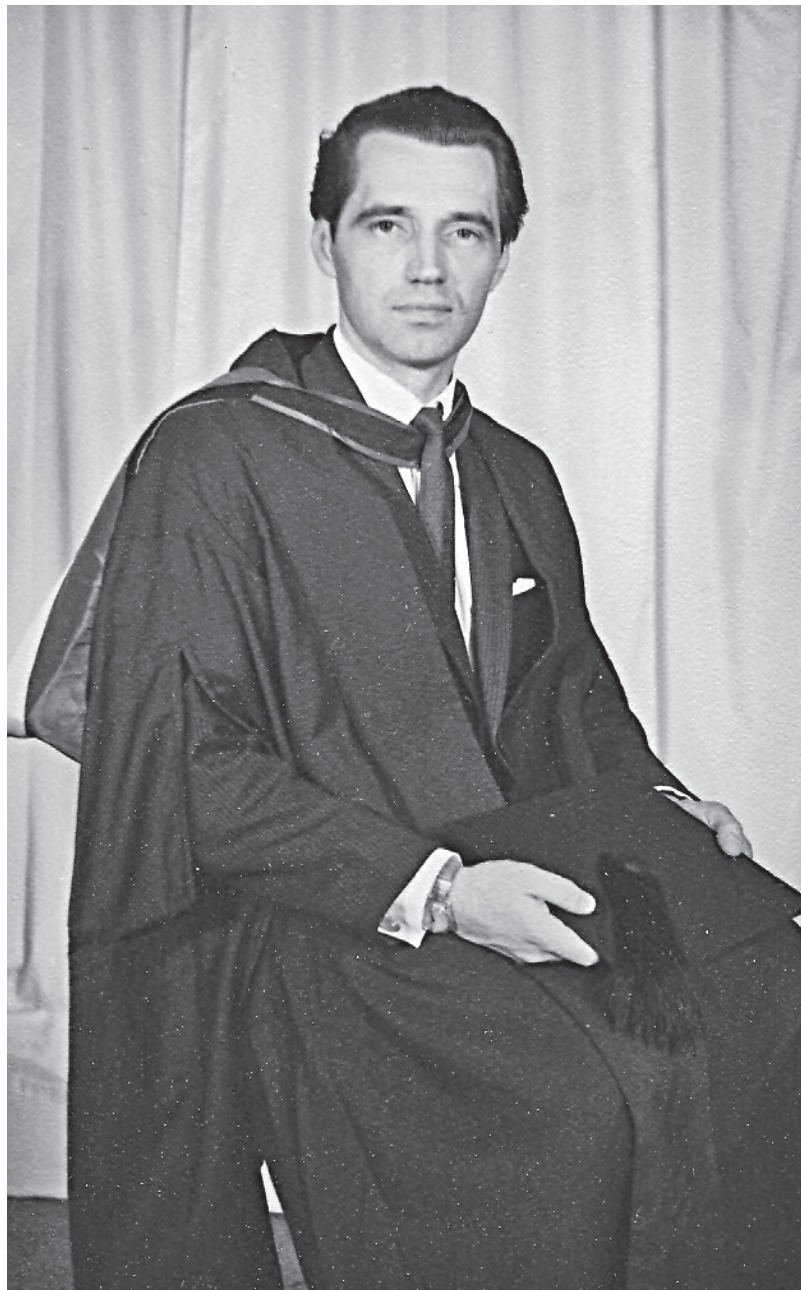
Šis raksts ir veltīts manam tēvam, kuŗš bija ļoti apdāvināts un dzīvē daudz ko paveica. Domāju, ka lasītājiem varētu būt interesanti palasīt par viņu mūžu.

Mans tēvs piedzima Purvmalas pagastā, Latvijas ziemeļaustrumos. Tā ir vieta, kas tagad atrodas ārpus Latvijas valsts robežām. Abi vecāki – Paulis Svenne un Marta Eglīte – bija vidzemnieki, skolotāji, kuŗus te nosūtīja darbā latviešu skolā. Purvmalas pagastā piedzima arī tēva māsa Jautrīte, ar kuŗu viņam visu mūžu bija tuvas attiecības. Pēc Jautrītes piedzimšanas ģimene pārcēlās uz Kaplavu, Latgales dienvidaustrumos, bet pavisam drīz pēc tam uz Grīvu (Grīva tajās dienās bija patstāvīga pilsēta Daugavas kreisajā krastā, bet tagad tā iekļauta Daugavpils pilsētā). Pēc tam ģimene dzīvoja Daugavpils cietoksnī. Kad Latviju inkorporēja Padomju Savienībā, Marta dabūja darbu Jelgavā, bet Paulis – Rēzeknē. Tēvs ar māsiņu nonāca Jelgavā.

Tēvs pa laikam stāstīja gan par savām ganuzēna dienām, gan par vasarošanu pie pasakainā Svences ezeŗa, gan par savām skolas gaitām. Viņš jau no agrām dienām pavadīja daudz laika, lasot grāmatas Sengrieķu teikas un Aleksandra Grīna "Pasaules vēsture" bija no viņa visiecienītākām grāmatām. Skolā viņš izcēlās ar savām zināšanām, izņēmumi bijuši glitrakstīšana, jo viņš bija kreilis, kā arī vingrošana, jo viņam jau no agrām dienām mēdza uznākt sirdsklapes. Tēvs skolā bijis populārs, jo palīdzējis citiem saprast grūtus skolas uzdevumus.

Pēdējās dienās pirms no Rēzeknes evakuējās padomju vara, Paulis iekļuva nepatikšanās, jo bija kopā ar tēvocī Simani, kad viņa lauku mājās bija veterinārārsts J. Jūrmalietis, kuŗu kāda iemesla dēļ meklējusi čeka. Tos, kuŗus atrada šajās mājās, čeka arestēja un aizveda uz Rēzekni, bet Simanim un Paulim palaimējās tikt prom no apcietinājuma, kad čekisti steigšus pameta Rēzekni, domādami, ka tur ļoti drīz būs klāt vācu kaŗaspēks. Daudzi citi Rēzeknē sagūstītie tieši tonakt nošauti. Paulim gan nebija lemts Otro pasaules kaŗu pārdzīvot – viņš mira 1944. gadā, kad Rēzekni bumboja Padomju kaŗa aviācija.

Kad Latvija bija Vācijas Reicha pārvaldīta, Marta ar bērniem turpināja dzīvot Jelgavā, bet, Sarkanarmijai Latvijā atgrieŗoties, viņa ar ģimeni devās bēgļu gaitās. Izpalīdzīgi, labi ļaudis palīdzēja ģimenei nokļūt līdz Liepājai un ar kuŗi aizbraukt uz Vāciju. Tētim laimējās, ka, atkal ar labu cilvēku palīdzību, viņu varēja izglābt no iesaukšanas gaisa izpāligos. Kad kapitulēja Vācija, tēva ģimene dzīvoja bēgļu nometnēs – tāpat kā tūkstošiem citu latviešu. Mans tēvs te sekmīgi nobeidza Saules ģimnaziju. Pēc tam devās uz Lielbritāniju un strādāja par laukstrādnieku Skotijas Dienvidrietumos, *Mauchline*. Tad dabūja darbu Londonas Darentparka

Dr. Dzintars Svenne absolvē augstskolu (*Royal College of Surgeons*) Dublinā, 1958. gadā

(*Darenth Park*) slimnīcā, Kentā (*Kent*). Tēvs ieguva slimnīcu medbrāļa aplieciņu. Viņš arī pašmācības ceļā nolika Londonas Universitātes iestājkārtības.

Darentparkā tēvs iepazinās ar Jāni Miķīti, cilvēku, kuŗš kļuva par savu draugu. Kādu dienu Jānis pastāstīja, ka viņš gribētu studēt medicīnu un ir jau izkalis plānu, lai šo mērķi sasniegtu. Tēvs izdomāja, ka kļūt par ārstu būtu prātīgi un sasniedzami. Abiem izdevās nolikt eksāmenus, viņi sāka studijas – Jānis Liverpoolē (*Liverpool*), bet mans tēvs – Dublinā (*Dublin*), Irījā. Viņš arī ieteica studēt medicīnu savai māsai Jautrītei, kuŗa kļuva par zobārsti Londonā. Jānis Miķītis pavadīja raŗīgu mūžu, strādādams par ārstu Ziemeļaustrālijā.

Dublinā tēvs sadraudzējās ar cilvēkiem, kas kļuva par mūža draugiem. Varu liecināt, ka viņš bija ārkārtīgi apdāvināts anatomijas ilustrators – dažas studiju laikā radītās ilustrācijas viņš man pirms daudziem gadiem parādīja. Precīzas, detālizētas, skaidri un labi saprotamas! Profesori bija par viņa spējam tik augstās domās, ka piedāvāja viņam anatomijas ilustratora un lektora darbu turpat kolledŗā. Tomēr tēvs sapņoja doties vēl tālākos ceļos, pa kuŗiem pēc tam arī aizceļoja.

Atvaļinājumu laikā tēvs devās uz Angliju pie savas ģimenes Bradfordā. Viņš te arī dabūja dar-

bu Bradfordas slimnīcā (*Bradford Royal Infirmary*). Tā viņš piepelnīja naudu studijām un citām vajadzībām. Tēvs augstskolu nobeidza sekmīgi, absolvēdams to 1958. gadā, iegūdamis oficiālas ārsta tiesības. Pēc studijām tēvs kādu laiku strādāja Blakpulē (*Blackpool*), īsu laiciņu arī Ziemeļvēlsā, Anglesijas salā (*Isle of Anglesey*)

Laikam ritot, tēvs nomainīja dzīvesvietu un arī speciālitāti – viņš apmetās Vidusanglijā, Dārbijā (*Derby*), kur strādāja par smadzeņu ķirurgu, pievienodamies Dr. Šeparda (*Dr. Shepherd*) komandai. Kādreiz apciemodams latviešu ģimeni, kas dzīvoja netālu no Limoŗas (*Limoges*) Francijā, viņš satika manu māti, vācu valodas skolotāju Artu Vilku. Abi apprecējās 1969. gadā, un drīz pēc tam devās jaunā dzīves piedzīvojumā – viņi aizbrauca dzīvot ekvatora zonā, Afrikā.

1970. gada 1. janvārī abi izlidoja uz Ugandu. Tēvs bija dabūjis smadzeņu ķirurga darbu Mulāgo slimnīcā. Maniem vecākiem bija daudz labu atmiņu no Ugandā pavadītā laika. Vecāki iepazinās ar labiem, draudzīgiem cilvēkiem. Klimats, kā izrādās, tur nemaz nav neciešami karsts, bet silts un auglīgs. Mulāgo slimnīca bijusi laba. Tēvs te strādāja kopā ar kollēģiem, kas bija gan vietējie, gan no Lielbritānijas, gan no citām pasaules malām. Te arī piedzimu es.

Uganda kļuva neatkarīga 1962. gadā. Tajā dzīvoja daudz tautu – tēvs stāstīja, ka Kampālas radio ziņas pārraidīja kādās 30 valodās! Viņš arī citīgi mācījās Afrikas valodas, piemēram, luganda valodu, *luo* un *svahili*. Daba šajā apvidū ir neticami krāšņa un interesanta, un mani vecāki (pēc laiciņa kopā ar mani) apceļoja ne tikai Ugandu, bet arī Keniju, Tanzāniju un Etiopiju. Par visu to palikušas brīnumainas atmiņas.

1971. gada janvārī Ugandā notika apvērsums, un pie varas nāca ģenerālmajors Idi Amīns. Laika rādīja, ka vecāki situāciju bija pareizi novērtējuši, līgumu nepagarinot, – pēc viņu aizbraukšanas, 1971. gada beigās, politiskais stāvoklis krasī pasliktinājās. Jaunā ģimene atgriezās Anglijā.

Nonācis atpakaļ Dārbijā, Dr. Vitakera (*Dr. Whittaker*) iedvesmots, tēvs izmēģināja roku vēl vienā medicīnas laukā – radioloģijā un diagnostikā. Viņš strādāja sekmīgi un raŗeni, pēc kāda laika pārcēlās uz Notinghamu (*Nottingham*), un tad uz Mansfildu (*Mansfield*). Te viņš pievienojās Dr. Taunsenda (*Dr. Townsend*) komandai kā ārsts-konsultants radioloģijā, kur arī turpināja raŗeni strādāt līdz pensijas gadiem. Pa to laiku ģimenē nāca klāt atvases, beigu beigās viņam bija seŗu bērnu ģimene! Vēlākos dzīves gados tēvs ilgāku laiku pavadīja Londonā.

Strādājot par ārstu, tēvs ieguva daudz draugu. Kāda bijusi medmāsa man teica, ka viņa un kollēģes esot bijušas priecīgas, kad mans tēvs deŗurējis. Viņš vienmēr bija ārsts *on call*, kuŗu varēja izsaukt katrā laikā.

Kāda tēva īpašība gan kādreiz šķita apgrūtināša – viņš neko nemēdza sviest projām. Bet reiz tas lieti nodēŗēja – pēc kādiem, varbūt 35 vai pat vēl vairāk gadiem viņu sameklēja kāds bijušais pacients, kuŗam kāda tehniska iemesla dēļ bija svarīgi zināt detaļas par operāciju, ko mans tēvs un viņa komanda bija veikusi. No oficiālajām piezīmēm nebijis vairs ne vēsts. Tēvs padomāja, pārmeklēja savas papīru un grāmatu kaudzes, un pēc laiciņa atrada burtnīcu, kuŗā viņš visu vajadzīgo tieši par šī pacienta operāciju, tāpat vien savai zināšanai, bija atzīmējis!

Tēvam bija arī daudz intereŗu ārpus medicīnas. Likās, ka par jebkuŗu pasaules tematu viņam varēja jautāt un viņš pratis izsmēŗoŗi atbildēt. Tuvu pie sirds bija daba un dabas zinātnes. Afrikā kopā ar Artu un draugiem viņš pievērsās putnu vēroŗanai. Turpinājam spānoto draugu vēroŗanu arī Lielbritānijā. Tētis mēdza atzīmēt redzēto, nereti papildinot piezīmes ar labām,

veikli uzskicētām ilustrācijām. Viņu interesēja visa dzīvmieku pasaule, un arī botānika un sēnes. Viņš pirka daudz grāmatu, kuŗas arī es ar prieku lasīju. Grāmatas viņš papildināja, pieliekot klāt piezīmes (arī latviskus nosaukumus).

Tētis bija arī ārkārtīgi apdāvināts valodnieks. Viņš prata vai mācījās vairākas valodas – gan Eiropas, gan Afrikas. Savos vaŗas brīŗos viņš mācījās runāt un rakstīt japāniski, ķīniešu rakstību viņš studēja vēl līdz mūŗa pēdējiem gadiem. Kad dēls Mārcis apprecējās ar Jūliju no Armēnijas, tēvs sāka apgūt armēņu valodu.

Viena no tēva lielākajām interesēm bija vēsture, un viņa zināšanas par visu pasaules vēsturi tieŗām bija ārkārtīgi plaŗas un pamatīgas. Tēvs mēdza aizrauties ar strīdīgiem un debatējamiem vēstures jautājumiem. Vēl viena viņa aizraušānā bija pastmarku krāŗana un šim vaŗaspriekam varēja veltīt laiku vecumdienās. Tēvs teica, ka interesanti redzēt, ko katra valsts vēlas par sevi pastmarkās pastāstīt. Bet seviŗki liels prieks viņam bija par savu Latvijas pastmarku kolekciju.

Tētis mīlēja mūŗiku – gan klasisko (viņu aizraŗva Bēthovens un citi klasīķi), gan dzeŗu. Viņš prata spēlēt klavieres. Ļoti pagodināts tētis jutās, kad viņu uzņēma Bradfordas un Straumēnu latvieŗu koŗos.

Tētis bija draudzīgs, sabiedrīisks un atvērts cilvēks, ar kuŗu jebkuŗš varēja viegli parunāties. Savā laikā viņš bija Daugavas Vanagu un LNPL biedrs. Lai gan viņš bija cilvēks ar profesora raksturu un bieŗi vien iegrimis grāmatās, žurnālos un avīzēs, viņam patika arī atpūsties pie televizora, ja tur rādīja, teiksim, labdabīgu vecu komēdiju vai kādu no viņa iemīļotajām vecajām filmām.

Tētis bija liels Latvijas patriots. Kaut gan ilgi lolotie plāni par atgrieŗanos Latvijā, ja tā reiz kļūtu atkal neatkarīga, neistenojās dažādu sareŗģītu praktisku iemeslu dēļ, viņš pavadīja daudz laika Latvijā, kur viņam bija daudz radu un draugu.

Tēva dzīves ceļš bija vijīgs un interesants, ar pārsteidzoŗiem pagriezieniem. Savā laikā viņš man teica, ka mūŗa sākumā viņš bijis kautrīgs zēns, kuŗam asinis riebūŗas, bet ārsts būdams, viņš veica gaŗas, sareŗģītas operācijas, bieŗi vien nakts stundās. Viņš tieŗām bija cilvēks, kuŗš uz šīs zemes paveica brīnumlielas lietas! Nu mīļais Tētis lai ir pie Dieva...

Dzintars Ēriks Svenne
(vecākais dēls)

Sabiedrības integrācijas fonds

Publikācijas šai numurā sagatavotas ar Sabiedrības integrācijas fonda finanŗiālu atbalstu no Latvijas valsts budŗeta līdzekļiem.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Rīgā sākusies

Eiropas košu olimpiāda un Nāciju Grand Prix Rīga 2017

Ar atklāšanas ceremoniju Latvijas Nacionālajā bibliotēkā 16. jūlijā sākas Nāciju Grand Prix Rīga 2017 un 3. Eiropas košu olimpiāda, kas nedēļas garumā atkal padarīs Rīgu un Latviju par pasaules košu mūzikas galvaspilsētu.

Atklāšanas ceremonijā olimpiādas dalībniekus ar uzrunu sveica Valsts prezidents Raimonds Vējonis, Rīgas domes izpilddirektors Juris Radzevičs un vācu kultūras organizācijas *Interkultur* prezidents Ginters Tičs. Pēc svinīgajām uzrunām un dalībvalstu karogu parādes kopā ar Latvijas korjiem dziedāja koši no Apvienotās Karalistes, Ķīnas, Šveices, Krievijas, Dienvidāfrikas un Dānijas, kas katrs uz Latviju atbraukuši ar savu tautasdziesmu. Atklāšanas ceremonijas laikā šo dziesmu nošu materiāls tika dāvināts Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, simbolizējot kultūru apmaiņu un vienojot cilvēkus visā pasaulē. Ceremonijas dalībniekus priecēja arī etnomūziķe Kristīne Kārkle un komponists Raimonds Tiguls. Atklāšanas ceremonijas režisors bija Uģis Brikmāns, mākslinieciskais vadītājs – Romāns Vanags.

Olimpiādā pasaules līmeņa košu sacensībās, konkursā "Eirovīzijas gada koris 2017" un Dziesmu un deju svētku ieskaņas koncertā piedalīsies vairāk nekā 150 košu un 10 000 dziedātāju no visas pasaules, kopā pārstāvējot 39 valstis. Skaistākajās Rīgas un Latvijas koncertzālēs, baznīcās, parkos un skvēros notiks košu konkursi desmit dažādās košu dziedāšanas kategorijās, izcilu pasaules līmeņa diriģentu meistarklases, dalībnieku gājiens, čempionu un draudzības koncerti. Paredzēta arī virkne bezmaksas brīvdabas koncertu Rīgas parkos uz esošām un īpaši veidotām skatuvēm. Līdzās plašajam bezmaksas sarīkojumu klāstam izskanēs arī īpaši veidotas koncertprogrammas Rīgas Domā un Arēnā Rīga.

Nāciju Grand Prix Rīga 2017 un 3. Eiropas košu olimpiādas laikā 22. jūlijā notiks jauns televīzijas konkurss amatieru korjiem "Eirovīzijas gada koris 2017". Konkurssā deviņu Eiropas valstu amatieru koši izpildīs sešas minūtes garu izvēles programmu bez pavadijuma. Koši tiek aicināti izpildīt savas valsts tautasdziesmas, taču tie var uzstāties arī ar ļoti sarežģītiem laikmetīgās mūzikas skaņdarbiem. Sarīkojumā no Latvijas piedalīsies koris *Spigo*, kā arī Austrijas koris *Hard – Choir Linz*, Beļģijas koris *Les Pastoreaux*, Vācijas koris *Jazzchor Freiburg*, Slovēnijas koris *Carmen Manet*, Lielbritānijas koris *Cor Merched Sir Gar*, Bēlas Bartoka vīru koris no Ungārijas, Igaunijas Televīzijas meitenes koris un Orhūsas Akadēmiskais koris

no Dānijas. Dalībnieku sniegumu vērtēs britu komponists Džons Raters, latviešu mecosoprāns Elīna Garanča un šveiciešu diriģents Nikolass Finks. Konkurss vadīs *Grammy* balvas laureāts Ēriks Vitkers. Romāns Vanags sacīja – lai gan konkursā nenotiks Eurovīzijai ierastais skatītāju tiešraides balsojums, interesentiem sociālajos tīklos būs iespēja izteikt savu viedokli un prognozēt iespējamus uzvarētājus.

Izstājas no Vienotības

Ints Dālderis, Ilze Viņķele, Lolita Čigāne, Andrejs Judins, kā arī Aleksejs Loskutovs uzrakstījuši iesniegumus par izstāšanos no partijas *Vienotība*. Šie deputāti turpinās darboties *Vienotības* Saeimas frakcijā, sacīja Viņķele. Tādu pašu nostāju pauda vēl vairāki no šiem deputātiem. No partijas aizejošie politiķi tikās ar frakcijas vadītāju Solvitu Āboltiņu. Viņa sacīja, ka frakciju veido no viena saraksta ievēlētie politiķi, un pašlaik nav lielu ideoloģisku nesaskaņu saistībā ar jautājumiem, kurus tagad risina frakcija. Arī partijas valde rekomendējusi frakcijai strādāt kopā, šādam viedoklim piekrit arī Āboltiņa personīgi. Frakcijā diskusijas ir iespējamas, tomēr Āboltiņa prognozēja, ka deputāti turpinās strādāt vienoti, lai nodrošinātu politisko stabilitāti un realizētu valdības mērķus. Judins uzsvēra, ka šie deputāti turpinās strādāt konstruktīvi un atbalstīs valdību. Viņš pastāstīja, ka pašlaik tiek strādāts pie jauna politiskā spēka izveides, taču pagaidām atturējās nosaukt iesaistītos cilvēkus. Savukārt Čigāne akcentēja, ka Latvijas politikā ir pieprasījums pēc centriskās partijas ar ļoti skaidru proeiropeisku piedāvājumu. Politisko spēku iecerēs dibināt līdz vasaras beigām, un pašlaik ikkatrs ir aicināts piedalīties un līdzdarboties politiskajā procesā, piebilda deputāte. Dālderis sacīja, ka būtu gatavs pievienoties kādam jaunam politiskajam spēkam, taču pats nebūšot tā dibināšanas organizators.

Minētie deputāti jau iepriekš vairākkārt pāduši atšķirīgu pozīciju no *Vienotības* vadības, īpaši valdības veidošanas procesā, kad Viņķelei tika pārmesta *Vienotības* premjera amata kandidāta virzīšanas bloķēšana. Toreiz opozicionāru vidū bija arī Veiko Spolītis, kurš strādā *Vienotības* frakcijā, bet no partijas ir izstājies pēc skandāla, kas bija saistīts ar braukšanu reibumā. Tauts, kāpēc Spolītis vairs netiek minēts kā viņu domubiedrs, Dālderis vien atteica, ka "nekas nav noticis", vienkārši dažos jautājumos esot atšķirīgi viedokļi. Neoficiāli citi politiķi gan pieļauj, ka šāda situācija varētu būt saistīta ar Spolīša ne pārāk veiksmīgo darbu, vadot pretkorupcijas parlamentārās izmeklēšanas komisiju.

Spēku dzīvot dod mīlestība uz Latviju

Garīgs spēks ir pārāks par naudu, labestība ir stiprāka par ļaunumu – šādas atziņas izskanēja no Latvijas senioriem, kuŗi 15. jūlijā bija pulcējušies Rundāles pilī uz Latvijas pirmo simtgadnieku sali-

dojumu. Šobrīd Latvijā ir 42 cilvēki, kas šogad jau nosvinējuši vai vēl svinēs simt gadus, un 35 no viņiem satikās Rundāles pilī.

Valsts prezidents Raimonds Vējonis aprunājās ar Latvijas simtgadniekiem // Foto: Einārs Binders

Latvijas līdzaudži – 35 simtgadnieki – Rundāles pilī ieradās pa Mūzikas aleju, kuŗā viņus sumināja pūtēju orķestri, folkloras kopas un citi mūzikanti no dažādiem Latvijas novadiem. Pili viņiem bija sarūpēts svinīgs koncerts, viņi skatījās fragmentus no Latvijas simtgadei veltītās filmas "Piedzimt kopā ar Latviju", kuŗas varoņi ir daudzi no viņiem, tāpat ierakstīja savu vēlējumu Latvijai "Tautas saimes grāmata". Visi atzina – šodien jūtas kā skaistos un sirsnīgos svētkos. Kopumā gadsimta garumā piedzīvots un pārdzīvots ļoti daudz, bet spēku vienmēr devusi mīlestība pret dzīvi un arī Latviju.

Simtgadniekus un pārējos viesus priecēja koncerts, kuŗā uzstājās vīru koris "Absolventi", bērnu vokālais ansamblis "Dzeguzīte", operas soliste Kristīne Gailīte, dziedošie aktieri Rūdolfs Plēpīšs, Jānis Paukštello un Andris Bērziņš, kā arī citi mākslinieki. Rundāles pils piedāvāja iespēju salidojuma dalībniekiem – baudīt atjaunotās Rundāles pils krāšņumu, arī rožu dārzu un parku skaistumu. Ceļā uz pili katram bija jāiziet caur mūzikālo aleju, un varēja priecāties par dažādu laiku populārām melodijām Latvijas pašvaldību mākslinieku izpildījumā.

Salidojumā tika prezentēta "Tautas saimes grāmata", kas arī ir pilsoniskā iniciatīva valsts simtgadei – grāmata tiek rakstīta ar roku un ikkatram ir unikāla iespēja ļoti personiski uzrunāt valsti, uzticēt Latvijai tās simtgadē savu piedzīvoto un pārdzīvoto, paskatoties uz savu dzīvi Latvijas valsts 100 gadu pastāvēšanas kontekstā. Sarīkojumā īpaši tika izcelti vēljumi Latvijas nākotnei, ko rakstījuši salidojuma dalībnieki simtgadnieki.

"Latvija, tu vienīgā manas īstenās vērtības mērs," tik personiski savas attiecības ar Latviju izjūt salidojuma dalībniece Lidija Burčaka. Kā smagāko laiku savā dzīvē viņa atminas kaŗa gadus, bet kā skaistāko – darbu skolā. Man ļoti patika būt ar bērniem, un man arī bija skaists mācību priekšmets – dziedāšana, kas dod visvairāk cilvēkam," teica Lidija Burčaka. Jautāta, kas palīdz nodzīvot tik skaistu, garu mūžu, sirmgalve atzina: "Kustības, un nerunāt ļaunu, bet labu. Vislielāko ļaunumu uzvar labums vai labestība. Ļaunums nav spējīgs labestībai turēties pretī."

No Rucavas puses uz salidojumu atbraukuši Marģieta Stikāne par savu spēka avotu sauc dzīvi laukos. Vēl tagad viņa pati rosās pa

savu dārziņu, jo dēls un mazbērni dzīvo pilsētā, un Latvijai vēl garīgu atdzimšanu: "Lai Latvija paliktu pati par sevi, lai mēs paši par sevi varētu noteikt, un lai nenāktu svešas kājas. Un cilvēki netiekto tik daudz pēc naudas, bet vairāk pēc garīgām vērtībām."

Rīgā viesojās Azerbaidžānas prezidents Alijevs

Rīgā vizītē bija ieradies Azerbaidžānas prezidents Ilhams Alijevs. Valsts prezidents Raimonds Vējonis, tiekoties ar Alijevu, pārrunāja abu valstu divpusējo attiecību attīstību, sadarbību ar Azerbaidžānu Eiropas Savienības Austrumu partnerības ietvaros, kā arī starptautiskās aktualitātes.

Valsts prezidents Raimonds Vējonis sasveicinās ar Azerbaidžānas prezidentu Ilhamu Alijevu

Vizītes laikā tika parakstīta stratēģiskās sadarbības deklarācija, kā arī nozaru sadarbības līgumi izglītībā, transportā un būvniecības uzraudzībā. Azerbaidžānas prezidentu pavadīja uzņēmēju delegācija. Notika arī Latvijas-Azerbaidžānas biznesa forums.

Latvija vēlas stiprināt sadarbību ar Azerbaidžānu transporta jomā, īpaši, starptautiskā transporta koridora Ziemeļi-Dienvidi ietvaros, preses konferencē pēc tikšanās ar Azerbaidžānas prezidentu Ilhamu Alijevu sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējonis. Valsts prezidents norādīja, ka Azerbaidžāna ir nozīmīgs Latvijas partneris un abu valstu divpusējās attiecības ir ciešas un draudzīgas. Pirms preses konferences tika parakstīta abu valstu stratēģiskās sadarbības deklarācija, ko Vējonis novērtēja kā ļoti nozīmīgu impulsu abu valstu divpusējo attiecību stiprināšanai. Starp Latviju un Azerbaidžānu tika parakstīti nozaru sadarbības līgumi izglītībā, transportā un būvniecības uzraudzībā. Valsts prezidents uzsvēra, ka šie līgumi padziļinās abu valstu divpusējās attiecības, savukārt Latvijai-Azerbaidžānas biznesa forums un biežās abu valstu amatpersonu savstarpējās vizītes, ļauj cerēt uz jauniem ekonomiskās sadarbības līgumiem.

Latviešu rokdarbnieču augstās vietās starptautiskās zeķu adīšanas sacensībās

Latviešu rokdarbiece Vanda Podiņa ieguvusi dalīto pirmo vietu starptautiskā zeķu adīšanas sacensībās (čempionātā) Lietuvā, liecina Latvijas Nacionālā kultūras centra (LNKC) mājaslapas informācija.

Starptautiskās zeķu adīšanas sacensības notika Lietuvas Radvilīšu kultūras centrā, konkursā piedalījās 54 adītāji. Latvijū šogad

pārstāvēja Tautas un lietišķās mākslas studijas *Bārbele* pārstāve Podiņa, Spāres tautas lietišķās mākslas pulciņa "Nāmetiņš" dalībiece **Māra Mertena**, kā arī LNKC tautas lietišķās mākslas eksperte Linda Rubena un Tautas tērpu centrs *Senā klēts* meistare Ziedīte Muze. Starptautisko zeķu adīšanas sacensību dalībnieka darba uzdevums bija atvest trīs paša darinātas zeķes izstādei un piedalīties adīšanas konkursā uz vietas – divu stundu laikā pēc paša izvēlēta raksta un kompozīcijas no organizatoru sagādātām dzijām bija jāuzada zeķes stāva (stulma) paraugs. Darbus vērtēja speciāli izveidota komisija un vērtējums tika noteikts kopsummā ar gatavo no ekspozīcijas zeķu māksliniecisko kvalitāti. Konkurssā pirmo vietu ieguva un dalija Alida Seselgiene no Lietuvas un Vanda Podiņa no Latvijas. Otro vietu ieguva **Māra Mertena** no Latvijas un trešo vietu ieguva adītāja no Lietuvas. 2017. gads Lietuvā ir pasludināts par tautastērpu gadu, tādēļ bija izveidota speciāla tērpu ekspresizstāde un notika īsas informatīvas lekcijas par tautastērpu tematu. LNKC eksperte Rubena īsā stāstījumā iepazīstināja ar Latvijas novadu tērpiem. Starptautiskās zeķu adīšanas čempionāts notika astoto reizi. Latvijas pārstāvji tajā piedalījās otro gadu.

Francijas institūtam Latvijā – 20

INSTITUT FRANÇAIS 20 ANS
Lettonie

Francijas institūta Latvijā galvenais uzdevums ir palīdzēt iepazīt un popularizēt franču kultūru, attīstīt sadarbību ar Latviju augstākajā izglītībā un zinātnē, vienlaikus piedāvājot atklāt pasaules franfonās kultūras dažādību. Francijas institūts Latvijā ir Francijas Republikas oficiālais valodas un kultūras centrs ar 20 gadu pieredzi franču valodas mācīšanā visdažādākajām mērķauditorijām. Tas ir arī Latvijā vienīgais eksaminācijas centrs, kuŗā var iegūt starptautiski atzītus franču valodas zināšanas apliecinājumus. Elizabetes ielā 59 cieši līdzās izvietotas divas institūcijas, kas veic virkni dažādu aktivitāšu: Francijas vēstniecības Latvijā Sadarbības un kultūras dienests un Francijas Kultūras centrs. Abas šīs institūcijas ir daļa no plaša 130 pasaules valstīs izvietota Francijas kultūras iestāžu tīkla, kas atrodas Francijas Ārlietu un Eiropas lietu ministrijas pakļautībā *Ministère français des affaires étrangères et européennes*.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Par godu Francijas institūta Latvijā 20 gadu jubilejai, Kalnciema kvartāls no 13. līdz 15. jūlijam iemirdzējās zili balti sarkanās Francijas karoga krāsās. Kopumā notika daudz sarīkojumu par godu šai jubilejai: plaša franču kultūras programma – brīvdabas koncerti, kino klasikas brīvdabas seansi, tēlniecības izstāde u. c. Koncertu atklāja kvartets *Undertango*. Sastāvā spēlēja četru profesionāli mūziķi: vijolnieks Gidons Grinbergs, akordeoniste Evita Dūra, pianists Mārtiņš Zilberts vai Romāns Vendiņš un kontrabasists Viktors Veļičko. Kvarteta dvēsele ir akordeons, kas daudziem asociējas ar franču mūziku. Un patiešām – šis instruments piedod franču mūzikai tik raksturīgo virtuozi un smalkumu. Kopā ar vijoli tiek spēlētas populāras un mazāk zināmas franču mūzikas perles.

Čikāgā norisināsies biznesa konference *Spotlight Latvia*

26. oktobrī Čikāgā norisināsies biznesa konference *Spotlight Latvia*. Šī Konference ļaus ASV uzņēmējdarbības vadītājiem uzzināt vairāk par uzņēmējdarbības vadīšanas priekšrocībām ar Latvijas uzņēmumiem, kā arī Latvijā kopumā. Tādā veidā iepazīstinot ASV biznesa kopienas ar dinamiskām Latvijas kompanijām, kas piedāvā pievilcīgus produktus un pakalpojumus, kas potenciāli var atvērt durvis uz citām Eiropas un Eirāzijas daļām, kas ir mazāk pazīstamas Ziemeļamerikā. Izmantojot aizraujošu prezentācijas stilu, konference ļauj apmeklētājiem noskaidrot Latvijas reģiona galvenos uzņēmējdarbības ieguvumus un Latvijas produktus vai pakalpojumus, kas var interesēt ASV uzņēmumus. Privātu tikšanos gaitā būs iespējas nodibināt kontaktus, lai konference varētu vainagoties ar ilgstošām aktivitātēm.

Ar ārpolitikas aktivitātēm iepazīstina studentus no Krievijas

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs ar Krievijas Federācijas prezidenta Krievijas tautsaimniecības un publiskās administrācijas akadēmijas (RANEP) studentiem pārrunāja Latvijas–Krievijas divpusējās attiecības un to attīstības perspektīvas, starptautisko attiecību aktualitātes, kā arī Latvijas ārpolitikas prioritātes.

Sarunā ar studentiem Pildegovičs atzinīgi novērtēja, ka šāda tikšanās kļūst par labu tradīciju, un tās laikā Krievijas jauniešiem ir iespēja gūt nepastarpinātu informāciju par Latviju un apmeklēt Ārlietu ministriju. Sniedzot ieskatu mūsdienu Latvijas vēsturē un divpusējo attiecību aktualitātēs,

valsts sekretārs uzsvēra gatavošanos nākamā gada nozīmīgākajam notikumam – Latvijas simtgadei, aicinot apmeklēt svētku sarīkojumus. Divpusējo attiecību kontekstā Latvija ir ieinteresēta dialoga uzturēšanā ar kaimiņvalsti Krieviju, turpinot uzturēt arī praktisko sadarbību pārrobežu, robežas demarkācijas, robežapsardzības, kultūras, transporta un citās jomās. Runājot par starptautiskajiem jautājumiem, valsts sekretārs uzsvēra nepieciešamību visām iesaistītajām pusēm veicināt konflikta risinājumu Ukrainā, īstenojot Minskas vienošanos.

Studenti un mācībspēki pateicās par iespēju apmeklēt Ārlietu ministriju un gūt atbildes par Latvijas nostāju attiecībā uz aktuālajiem divpusējo attiecību un starptautiskajiem jautājumiem.

NATO filma par mežbrāļiem izraisa agresīvu histeriju Krievijā

Agresīvi histērisks, tā vēsturiskais Zigmārs Turčinskis komentē Krievijas reakciju uz NATO alianses izveidošanu filmu par nacionālajiem partizāniem jeb mežbrāļiem, kuŗi pēc Otrā pasaules kara ilgstoši cīnījās pret padomju okupācijas varu.

Citi eksperti norāda, ka Krievijas televīzijas un amatpersonu kritiku filma izpelnījies, jo tā nesaskan ar Krievijā valdošo mītu par to, ka padomju okupācija bija Baltijas valstu iedzīvotāju atbalstīta. NATO alianses veidotā īsfilma vēstī par Baltijas valstu nacionālajiem partizāniem, kuŗi līdz pat 1956. gadam cīnījās pret PSRS okupācijas varu. Astoņas minūtes garajā filmā ir īss pārstāsts par mežbrāļu vēsturi angļu valodā, tajā arī intervēts bijušais latviešu nacionālais partizāns Arvīds Ēriks Bluzmanis. Šādus videoklipus NATO veido, lai pārējās alianses dalībvalstīs vairāk iepazīstinātu ar Baltijas valstīm un to vēsturi. Tomēr lielāko uzmanību īsfilma izpelnījies Krievijā, kuŗas oficiālā vēsture mežbrāļus cenšas iztēlot par nacistiem vai viņu līdzkrējējiem.

Kolumbijas un citu valstu eksperti apgūst Latvijas mežsaimniecības pieredzi un tradīcijas

16. jūlijā dabas parkā "Tērvete" ar svinīgu diploma pasniegšanu beidzās starptautiskā vasaras skola "Dzīves cikls – no koka sēklas līdz augstas kvalitātes ekoloģiskiem koka produktiem".

Nobeiguma ceremonijā dalībniekus uzrunāja Latvijas Lauksaimniecības universitātes rektore Irina Pilvere, Ārlietu ministrijas Amerikas un Karību valstu nodaļas vadītāja Judīte Dobeļe un Kolumbijas vēstniece Latvijā Viktorija Gonsalesa Arisa, kuŗa ieradiesies Latvijā, lai sveiktu deviņus

Kolumbijas meža nozares speciālistus. Uzrunājot klātesošos, vēstniece izteica gandarījumu par veiksmīgo Latvijas un Kolumbijas divpusējo sadarbību, kā arī Kolumbijas Lauksaimniecības un lauku attīstības ministrijas vārdā pateicās Latvijas Lauksaimniecības universitātei, Ārlietu ministrijai un citiem starptautiskās vasaras skolas atbalstītājiem par veiksmīgo projekta realizāciju un izteica cerību par veiksmīgu sadarbību arī nākotnē. Projekta laikā no 8. līdz 16. jūlijam vasaras skolas dalībnieki apmeklēja lekcijas, praktiskās nodarbes un radošās darbnīcas, kur ieguva pieredzi meža atjaunošanas un kopšanas, kā arī koksnes pārstrādes un dažādu koksnes produktu izgatavošanas jomā, tādējādi izziņot Latvijas meža nozari un tās tradīcijas. Līdz ar Kolumbijas meža nozares speciālistiem starptautisko vasaras skolu apmeklēja dalībnieki no Grieķijas, Meksikas, Ķīnas, Slovaķijas un Uzbekistānas.

Kuršu ugunskaķos atklāj akmens laikmeta apmetni

Archeologiem seno kuršu ugunskaķi ir ļoti interesants pētniecības objekts, jo šīs sentautas tradīcijas Latvijas teritorijā līdz šim salīdzinoši maz pētītas. Popes pagastā ugunskaķos archeologi atraduši nozīmīgas lietas, kas datējamas, sākot no 12. gadsimta. Vēl pētniekiem pārsteigums bijis, ka uziet arī akmens laikmeta apmetne. Zinātnieki ir priecīgi, jo atklāti divi archeoloģiskie pieminekļi vienviet.

Ventspils novada Popes pagastā esošie Guģenieku senkapi ir līdz šim neizpētīts archeoloģiskais piemineklis. Tas ir īpašs ar to, ka meža biežākne nejausi atklāt teritorija ir kuršu ugunskaķi. "Tie atradumi vēl nav tik raksturīgi, lai pateiktu precīzu datējumu, bet tas aptuvenais ir no 12. līdz aptuveni 14.–15. gadsimtam. Tā laika skala, kad viņi varētu būt šeit apbedīti. Bet nāk arī krama atradumi, kas liecina, ka šeit netālu vai tieši šajā vietā, vai vietā, kur šie mirušie ir dedzināti, ir bijusi akmens laikmeta apmetne," stāsta Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta pētniece Inga Doniņa.

Kauju rekonstrukcija: "Franči un krievi" cīnās par Dinaburgas cietoksni

Daugavpils cietoksni notika vērienīgs Vēstures rekonstrukcijas klubu festivāls. Šogad festivālā piedalījās 10 klubi no Latvijas, Lietuvas, Baltkrievijas, Ukrainas, Krievijas, Polijas un Anglijas. Tas, ka šāds festivāls norit Daugavpils cietoksni nav nejausi – tas vēstīti tieši te notikušajām kaujām. "Tas ir Napoleona armijas uzbrukums

SPILGTS CITĀTS

Par Kangariem Latvijas politikā

Latvijas populārā žurnālā *Ir* publicēta galvenās redaktore Nellijas Ločmeles intervija ar bijušo Korupcijas novēršanas un apkarošanas operatīvo izstrāžu daļas vadītāju **Juri Jurašu**. Viņš asi kritizē tā dēvēto "oligarchu sarunu" dalībniekus un pasaka, kas veido Latvijas politiku. Mūsu lasītāju ieskatam neliels fragments no intervijas.

"Oligarchu sarunas liecina, kādā veidā tiek taisīta politika, kas ir tie cilvēki, kuŗiem reāli pieder vara, kādā veidā tiek piesmieta Satversme. Šie kungi nevis domā par Latviju, par tautu, viņi domā, kā izdabāt Krievijai, kuŗu likt par premjēru, kuŗam pa zobiem iedot, un faktiski man ir sajūta, ka mēs reāli tiekam pārdoti. Un tas tiek darīts tikai un vienīgi savtīgu interešu vārdā. Manā ieskatā nav lielāku Kangaru, kā šie cilvēki. Sabiedrībai, iespējams, lielai tās daļai atvērās acis."

Dinaburgas cietoksni, kas notika 1812. gada jūlija dienās. Vēsturi mēs nemainām, Dinaburgas cietoksni tika aizstāvēts. Kauja gan notika citā vietā, jo Napoleona armija uzbruka priekštilta nocietinājumam. Šeit notiek cīņu atveidošana: kaŗavīri nostājas, parāda, kā gatavojās šaušanai, kā varēja aizstāvēties, kā ielenca viens otru, kā notika tuvciņas. Arī atgādina mums, ka šeit pirms 200 gadiem bija sīva cīņa," stāstīja vēsturnieki

Festivālu *Positivus* apmeklēja aptuveni 30 000 cilvēku,

agentūrai LETA sacīja festivāla rīkotājs Ģirts Majors. Viņš skaidroja, ka līdzīgi kā iepriekšējos gados, vislielākais apmeklētāju pieplūdums festivālā bijis sestdien. Arī aptuvenais festivāla apmeklētāju skaits esot sasniedzis rīkotāju plānotos 30 000. "Apgalvojumi, ka festivāls vairs nenotiks, ir baumas. "No malas ir daudz šaubu un neobjektīvu priekšstatu, taču pašiem apmeklētājiem nav šaubu – festivāls noticis kā iecerēts, un tā nebūs pēdējā reize," sacīja Majors. Viņaprāt, festivāla līmenis, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir audzis. Majors arī skaidroja, ka ir grūti paredzēt kopējo apmeklētāju skaitu, jo teju trešdaļa savu lēmumu par ierašanos pieņem tikai nedēļu pirms festivāla norises. Uz to norādot biļešu tirdzniecības statistika.

Majora ieskatā šogad īpašu priekšnesumu sniedza grupas *alt-J*, kuŗu uzstāšanās, viņaprāt, bija līdz šim tehniski un vizuāli iespaidīgākais festivāla koncerts. Tajā par nākamā gada festivāla programmu, Majors sacīja, ka būtisks uzsvars tiek likts uz jauno paaudzi un radiostacijās atskaņo-

tākajiem mūzikas žanriem. "Pēdējos gados ir izveidojušies festivāla stilistiskie rāmji. Mēs stilu nemainām – saturam jāreprezentē mūsdienu un aktuāla mūzika. Agrāk dominēja rok-mūzika, bet tagad šādas mūzikas radiostacijās tik daudz vairs nav," teica Majors.

Pēc viņa domām, arī latviešu grupām nav problēmu pulcēt publiku. "Nav daudz vietējo grupu, kas mums var būt "hedlaineri", bet viņiem ir liela nozīme. Neatkarīgi no laika, cik notiek koncerts – publika vienmēr būs. Tādēļ mēs nevaram ignorēt pašmāju mūziku," sacīja Majors. Savukārt uz jautājumu par konkurenci šī gada festivālu sezonā, viņš atbildēja, ka viss ir atkarīgs no koncertu skaita un cik atpazīstami ir koncertējošo mūziķu nosaukumi. Majors pieminēja jau notikušo *Foo Fighters* koncertu un tuvojošos *Red Hot Chili Peppers* uzstāšanos, norādot, ka tāda mēroga grupu uzstāšanās vienā sezonā Latvijā ir reta parādība. "Vēl ir arī *Weekend* festivāls, kas ir pavisam cits žanrs. Vienu gadu ir tā, otru citādāk. Galvenais, lai koncerti un festivālu vienā brīdī nav vairāk, nekā patērētājs var atļauties," sacīja Majors.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

The Russian connection – šis jēdziens, kas tagad burtiski apludina plašsaziņas līdzekļus un ko varētu aptuveni latviskot kā “saiste ar Krieviju”, var daudzējādā ziņā kļūt ASV prezidentam Donaldam Trampam liktenīga.

12. jūlijā – piecas dienas pēc savas “vēsturiskās” tikšanās ar Vladimiru Putinu Hamburgā, G20 saietā ietvaros, Donalds Tramps atrada par vajadzīgu izvērtēt šo neparasti ieilgušo sarunu: “Manuprāt mēs ļoti labi sapratāmies, un tas nav slikti. Tas ir ļoti labi.” Šajā intervijā amerikāņu raidītājam CBN (*Christian Broadcasting Network*) Tramps pieskārs pārmētiem, ka Krievija vi-

ņam esot palīdzējusi uzvarēt ASV prezidenta vēlēšanās, un tad nāca klajā ar itin dīvainu “atklājumu”: vispār jau Putins droši vien būtu vēlējis, lai prezidenta vēlēšanās uzvarētu Hilarija Klintonē, jo tādā gadījumā ASV bruņotie spēki būtu pamatīgi vājināti.

Tramps, sapinies *Russian connection* pinekļos, šādi lūkoja pierādīt, cik absurds ir apgalvojums par izšķirīgu Krievijas līdzdalību viņa uzvaras nodrošināšanā.

Tikmēr šī sasodītā *Russian connection* liek Trampam arvien jaunas cilpas. Viņa dēls Donalds Kušners nespēj vien atkauties no āķīgiem izmeklētāju jautājumiem.

Tagad kļuvis zināms, ka Donalds juniors “sazinājās” ar krievu advokāti Natāliju Veseļnicku, kas bija saistīta ar Krievijas izlūkdienestu, un šajos kontaktos bijis iekļauts oligarcha Agalarova dēls, kas bijis gatavs sagādāt kompromitējošus materiālus par Hilariju Klintoni. Te iekļauts arī bijušais čekists Ahmetšins (tāpat nekrievu tautības), kas mit Savienotajās Valstīs un palīdzējis diskreditēt Hilariju Klintoni.

Salīdzinošā metode vēstures izpētē ir aizrāvīga, un te atļaus atkāpi. Akurāt tagad paiet 105 gadi kopš citas ļoti zīmīgas tikšanās starp diviem tālaika Eiropas likteņu lēmējiem – Vācijas

ķeizaru Vilhelmu II un Krievijas imperatoru Nikolaju II. Dinastisku asinssaišu dēļ viņi ir radnieki un viens otru uzrunā franciski – “*mon cousin*”. Vārdu sakot, 1912. gada 5. jūlijā abi valdnieki tikās Vācijas ķeizara jachtā “*Hohenzollern*”, kas noenkurojās Krievijas kaņosta *Baltijskij Port* (tagad Paldiski, Igaunijā). Tikšanās esot noritējusi “draudzīgā atmosfērā”, taču nekāda vienošanās netika panākta, Krievijas aljanse ar Franciju un Lielbritāniju palika spēkā, un 1914. gada 1. augustā Vācija pieteica Krievijai karu...

Jā, divi valdnieki – pirms 105 gadiem un tagad. Labi vēl, ka

impulsīvajam un šaudīgajam Trampam līdzās ir ASV valsts sekretārs Reks Tillersons, kuŗš gan, vēl nesen vadot naftas koncernu, “labi pazīst Krieviju kā ekonomisku partneri”, tomēr ieņēmis principiālu pozīciju Ukrainas jautājumā un, ieradies Kijevā, uzsvēra, ka ASV interesēs ir saglabāt Ukrainas teritoriālo integritāti un suverenitāti un ka pret Krieviju vērstās sankcijas turpināsies, kamēr Maskava neizvedīs savu kaņaspēku un smago bruņojumu no Ukrainas dienvidaustrumiem un neatdos (!) Ukrainai Krimu.

Ja nu Trampam allaž būtu līdzās tādi Tillersoni!

SALLIJA BENFELDE

Latvijā briest nopietna politiskā krīze, vajadzīga jauna Atmoda, Valsts prezidents Raimonds Vējonis tiek izsvilpts tautas sapulcē pie prezidenta pils, un liela daļa politiķu “neceļ ne ausu”, jo viņuprāt notiekošais tāda histērija vien ir – aptuveni tāds ir pēdējās nedēļas kopsavilkums mūsu valsts politikā.

Šīs nedēļas sākumā LTV rīta “Panorāmā” sarunā par valsts politiku un partijas *Vienotība* nākotni tās priekšsēdētājs Andris Piebalgs sacīja – valstī ir politiskā krīze.

Jāpiebilst, ka sarunās ar visdažādākajiem cilvēkiem man nācies dzirdēt, ka vajadzīga revolūcija, ka mēs pamazām zaudējam savu valsti un ka nemiers un neapmierinātība cilvēkos aug, vajadzīga tikai partija vai cilvēku grupa, kas tautu piecelš kājās un izvedīs ielās.

Kas notiek Latvijā un vai tiešām varam sagaidīt “dumpi uz kuģa”?

“Oligarchu sarunu” publiskošana ir ļoti skaidri likusi ieraudzīt Latvijas politiskās sistēmas nespēju un nevēlēšanos vadīt un pārvaldīt valsti tās iedzīvotāju interesēs, jo veids, kā tas tiek darīts, apdraud Latvijas neatkarību un pastāvēšanu. Vēl vairāk – gandrīz visu partiju un politiķu attieksme pret dienasgaismu ieraudzītajām sarunām liecina, ka politiķi nevēlas neko mainīt un viņuprāt tāds valsts vadīšanas veids ir normāla un ikdienišķa lieta. Tā teikt, runāt pa kaktiem un slepus vienoties, lai kādai partijai vai amatpersonai pieņemtie lēmumi būtu izdevīgāki, ir pašsaprotami. Tādēļ tagad pietiek vien parunāt par to, ka īsti smuki jau nav, kā dažs labs politiķis izteicies un ka tiesībsargājošajām iestādēm vajadzētu vairāk naudas, lai tās labāk strādātu. Un paši sarunās iesaistītie poli-

tiķi un viņiem pietuvinātie vai nu atgaiņājas no jautājumiem kā no uzmācīgām mušām vai apgalvo, ka tādu sarunu nav bijis un ieraksti ir viltoti. Ar vārdu sakot, “oligarchu sarunas” nav nekas tāds, par ko būtu vērts runāt un uztraukties un vispār – kriminālprocess taču ir izbeigts, tiesai neviens nav nodots, žurnālisti taisa nevajadzīgu traci.

Pēc augoša sašutuma sabiedrībā un visdažādākajos veidos paustās prasības rīkoties, pagājušajā nedēļā Valsts prezidents Raimonds Vējonis sasauca Nacionālās drošības padomes (NDP) sanākumi. Pēc tam Prezidents nāca klajā ar paziņojumu: “Šodien pēc manas iniciatīvas Nacionālās drošības padomes sēdē izskatījām jautājumu par viesnīcā “Rīdzene” notikušajām sarunām. Gribo viennozīmīgi uzsvērt – šādas sarunas ir nepieņemamas un neatbalstāmas. Šādas sarunas vājina mūsu valsti. Stipras valsts pamatā ir atklātība lēmumu pieņemšanā, stipra sabiedrība un neatkarīgi mediji. Ikvienam bez izņēmuma ir jāstrādā valsts un sabiedrības labā, ar cieņu pret valsti un tās iedzīvotājiem.

Šodien Nacionālās drošības padomes sēdē mēs vienojāmies – ir jāvērtē sarunu saturs un visi ar to saistītie notikumi jaunās informācijas gaismā. Pirmkārt, aicinu ikvienu, pilnīgi ikvienu šajos notikumos iesaistīto, jo īpaši amatpersonas, izvērtēt savu lomu, skaidrot sabiedrībai savu rīcību un uzņemties atbildību. Otrkārt, es atbalstu parlamentārās izmeklēšanas komisijas izveidošanu un aicinu Saeimas deputātus nekavēties ar tās izveidi. Treškārt, aicinu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju – veikt visu sarunu izpēti kvalitatīvi un maksimāli ātri.

Līdzās tam, mūsu valsts nacio-

nālās drošības interesēs, ir izvērtēt visa procesa profesionalitāti, sniegt priekšlikumus nepieciešamām izmaiņām ilgtermiņā un attiecīgi rīkoties.

Mūsu mērķis ir stipra un tiesiska valsts, kuŗā visas amatpersonas strādā valsts interesēs. (..)”

Savukārt Jaunā konservatīvā partija nākamajā dienā bija aicinājusi uz tautas sapulci par tiesiskumu pie Valsts prezidenta pils un aicināja prezidentu vai nu izlēmīgi rīkoties, vai atkāpties no amata. Sākotnēji gaidīto divu, trīs simtu piketētāju vietā pie pils sapulcējās aptuveni tūkstoš cilvēki. Izskanēja visdažādākie aicinājumi, piketētāju plakātos varēja lasīt demisijas pieprasījumu ministriem, kas piedalījušies “oligarchu sarunās” – Uldim Augulim un Jānim Dūklavam no Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS), gan atgādinājumu, ka Latvija var būt tiesiska un stipra valsts. Prezidents iznāca pie piketētājiem un sacīja apmēram to pašu, ko bija paudis paziņojumā pēc NDP sēdes un saņēma svilpienus un skaļu ūjināšanu. Sacītais par to, ka sarunās iesaistītos aicina izvērtēt savu rīcību, izklausījās drīzāk pēc melnā humora un glēvulības – vai tiešām Latvijā kāds spēj iedomāties, ka, piemēram, Aivars Lembergs varētu nožēlot savu sacīto un darīto!?

Valsts prezidents laipo starp tautu un politikas varenajiem, bet baidās jebko nopietnu pasākt – tāds ir secinājums, kas rodas viņa noraugoties. Nebūs nekādas *Latvijas Votergeitas*, ja vien paši iedzīvotāji necelsies kājās un nepieprasīs stingru un noteiktu rīcību. Saeimā septiņi Latvijas Reģionālās apvienības (LRA) deputāti rosina Saeimu lemt par zemkopības ministra demisiju. *Vienotība* rosinājusi ZZS apsvērt iespēju virzīt jaunu kandidātu pašreizējā zemkopības ministra

vietā, ņemot vērā “oligarchu sarunās” pausto. *Vienotības* priekšsēdētāja vietnieks un Saeimas deputāts Edvards Smiltēns skaidroja, ka atsevišķi ministri, politiķi, kas piedalījušies “oligarchu sarunās”, met ēnu uz valdības darbu kopumā. Tāpēc *Vienotība* aicina ZZS izskatīt iespēju virzīt jaunu zemkopības ministra kandidātu, tādā veidā stiprinot koalīciju un valdības darbu. Savukārt ZZS Saeimas frakcijas priekšsēdētājs Augusts Brigmanis paziņoja, ka ZZS neapsvērs iespēju mainīt zemkopības ministru Jāni Dūklavu. “Neko neapsvērsim un neko neizvērtēsim, jo ir pilnīgi skaidrs, ka jāsaņem attiecīgo institūciju lēmums un atkarībā no šī lēmuma tad arī būs konkrēta rīcība,” norādīja Brigmanis. Kā zināms, minētajās sarunās Dūklavs sacīja, ka viņam Rīgas Brīvostā caur kādu uzņēmumu pieder zeme un interesējās, vai Brīvostas valdes priekšsēdētājs Ainārs Šlesers varētu dot padomu, kā šo zemi pārdot par vairākiem miljoniem. Dūklava amatpersonas deklarācijā šāds īpašums nekad nav ticis norādīts, un ministrs apgalvo, ka viņam nekas nav piederējis. Izskanējuši minējumi, ka Dūklavs, iespējams, bijis starpnieks kādiem saviem paziņām, tā cerot nopelnīt kādus procentus no darījuma. KNAB tagad sācis pārbaudi par Dūklava, iespējams, nedeklarēto īpašumu Rīgas brīvostā. Balstoties uz žurnālā “Ir” publiskoto informāciju, KNAB sadarībā ar VID ir sācis resorisko pārbaudi par publiski izskanējušo informāciju, ka, iespējams, valsts amatpersonas deklarācijās nav uzrādīts īpašums Rīgas brīvostas teritorijā. Protams, ZZS neuzskata, ka tādas sarunas met ēnu uz valsts pārvaldi, tādēļ arī gaidīs “institūciju lēmumu”. Jebkuŗā gadījumā neizskatās, ka Saeimā

pie varas esošie politiķi, izņemot *Vienotību* un saujiņu citu deputātu, grasītos kaut ko reāli un konkrēti darīt.

Vēl jāteic, ka ne tikai publiskotās sarunas liecina par politiķu izpratni valsts pārvaldes jautājumos. Pamatīgi iestrēgusi veselības aprūpes reforma, un izskatās, ka patiesībā veselības ministrei Andai Čakšai nākas darīt to, ko grib kādi citi “svarīgi cilvēki”. Arī nodokļu reforma pašlaik tiek lielā ātrumā bīdīta caur Saeimu tieši tāpat kā savulaik šī gada budžets, kuŗu nācās labot un pieņemt vēlreiz. Kopš ZZS nonācis pie varas, dažādos jautājumos diezgan atklāti un, jāteic, nekaunīgi manāmas patiesā labuma guvēju ēnas. Protams, Latvijas politiķi, tāpat kā jebkuŗas citas valsts politiķi, nekad nav bijuši eņģeļi, bet šobrīd savu interešu bīdīšana notiek vienā mierā, brīžiem pat necenšoties īpaši slēpties.

Viens no politiskās krīzes skaidrojumiem pauž, ka tā ir nekontrolējams politisko attiecību sairums. Krīzes spilgtākā pazīme ir valsts varas leģitimitātes zudums, politiskās varas nespēja ar leģitīmiem pārvaldīšanas līdzekļiem nodrošināt sabiedrības pretrunu risināšanu. Izskatās, ka mēs strauji tuvojamies šķituma un istenības situācijai – valsti pārvalda un lēmumus pieņem tie, kas paslēpušies aiz deputātu un amatpersonu krēsliem.

Atliek palauties uz nupat publiskoto SKDS pētījumu par to, ka arvien vairāk iedzīvotāju Latvijā domā, ka spēj ietekmēt norises Saeimā un valdībā. To, ka viņu spēkos tomēr ir ietekmēt norises politikā, pauduši 22% iedzīvotāju, kas ir par sešiem procentpunktiem vairāk nekā pērn.

Ir vajadzīga jauna Atmoda un cita politika.

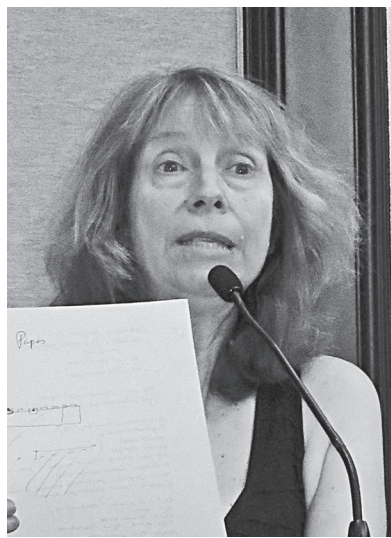
Vai Latvijas politiskā krīze?

Satikšanās pie VĀRDA

Raits rakstnieku cēliens Baltimorā

LIGITA KOVTUNA

To, ka raits, Rakstnieku cēliena rīkotāji paši bija pateikuši, respektīvi, ierakstījuši sarīkojuma programmā un *Vadoni* arī. Es vēl pievienotu vārdus – jauneklīgs, asprātīgs, kā pati tā vadītāja Sarma Muižniece Liepiņa un, protams, arī visi klātesošie, atkarīgi no vecuma. Pārsvārā dalībnieki bija dzejnieki, izņemot vien klātesošo Astrīdu Stahnki un klātneesošo Māru Celli, kas raksta prozu. Runājot par dzeju, – pirmkārt, lai neviens nesaka, ka latvieši nemil un nesaprot dzeju – *Renaissance* lielā Balles zāle bija pilna, un priekšnesumu laikā varēja dzirdēt mušu pārlidojam. Otrkārt, dzejas kritiķu un apskatnieku izteikšanās manā izpratnē līdzinās someljē jeb vīnziņu vārdu mežģinēm, kas vairāk sliecas parādīt paša teicēja vai rakstītāja zināšanas un “domu dziļumu”. Citkārt jau dzejnieks nemaz nav domājis ienirt diez kādos poētiskos vai filozofiskos atvaros, bet gan reāli ritošās dzīves notikumi bijuši par iemeslu pārdomām, kas ieliktas vārsnās. Jebšu šiem cilvēkiem ir dzejnieka talants, kāds nav mums daudziem citiem. Lai saprastu dzeju, ko Rakstnieku cēlienā piedāvāja tā dalībnieki un ko rīkotāji bija izraudzījušies nolasīt no to autoru rindām, kuņģi dažādu iemeslu pēc nebija varējuši ierasties, Sarma, Laris un Linda Treija ar savām Gaŗezera audzēknēm Džūliju Kiusals un Amandu *Byrou* atraduši asprātīgu risinājumu – uzzīmējuši Valteru Nollendorfu (ar prievīti, protams), Baibu Bičoli, Voldemāru Avenu, Māru Celli un Kārli Vērdiņu un, piepulcējot vēl vienu

Sarma Muižniece Liepiņa iepazīstina ar Rakstnieku cēliena dalībniekiem

lielisku dzejas interepreti – Līgu Balodi, publiku iepazīstināja arī ar viņu daiļradi.

Lindas inspirētās “vizītkartes” bija priekšā arī cēlienā klātesošajiem autoriem un jāteic, ļoti precīzi un asprātīgi noraksturoja vārda māksliniekus, pirms tie vēl nolasīja savus jaunus un citkārt ne tik jaunus darbus.

Vārds “asprātīgi” jālieto vēlreiz – lai raksturotu Sarmu. Viņa, kā ikreiz Rakstnieku cēlienos, iepazīstināja ar dalībniekiem, katram atzardama īsu un trāpīgu raksturojumu: Laris Krēšlīņš – “pats gaŗš, dzejoļi īsi”; Rita Laima – “dēkaina un dedzīga”; Ritas Gaŗes “pazīšanas zīme”, pēc Sarmas teiktā, ir viņas “siltās, brūnās acis”. Vakarā, tiekoties restorānā, ieskatījos – patiešām! Silta un rimta arī viņas valoda, un jau tai pašā pēcpusdienā

Valters Nollendorfs

Ja es būtu Baltimorā klātu bijis, būtu ziņkārīgi galvu kasījis, lasījis un prasījis –

Baltimora, Baltimora!
Kas gan ir tie baltimori – oksimori – Baltimorā?

Baltimora, Baltimora!
Vairāk balti nekā mori?
Tīri balti un ne īri?

Baltimora, Baltimora!
BaileanTíMhó ir,*
īru teļu ganu muižas vieta Marijzemē?

Baltimora, Baltimora!
Baltim-ora ora et labora?
Celebra et canta?

Baltimora, Baltimora!
Balti balti – esti, leti, liti – dziedāt nāca Baltimorā.

Baltimora, Baltimora!
Mūsu balti bāleliņi, baltinbaltas mūsmāsiņas
Māras zemē Baltimorā!

Baltimora, Baltimora!
Vairāk balta, vairāk baltu baltimoru Baltimorā!

Kad nu šo es uzrakstījis, gribas, kaut es būtu bijis klātu pats latvju svētkos Baltimorā – pārrakstījis – Baltimorā!

Laima Balode lasa Valtera Nollendorfa dzeju

Rita Laima

Piezīme par šiem dzejoļiem: pēc lielā darba pie memuāra gribas kaut ko vienkāršu. Reizēm prātā iekrīt domas un vārdi par piedzīvoto, pieredzēto, izjusto, par to, kas arī ne pa jokam satrauc. – Autore

Dižliepa
(1992. gads Gaujas plāvās)

Pār Gaujas melno atteku varena liepa slīgst ziedos.
Gaiss san bišu spārnēm un smaržo pēc medus.

Man ir tik vienkārši labi kopā ar bitēm:

mēs esam liepziedu bičiļi.
Man tiek liepziedu tēja, bitēm medus un putekšņu zābaciņi.

Mazs punktiņš esmu es.
Ap mani – tūkstošiem vēl mazāku punktiņu.
Dzīvības ņirboņa. Dzīvības spīts.

Pūra lāde

– sakrept
– šķirmīgs
– ciguzis
– vakaro
– kulda
– venteris
– paseknis

* The city is named after Cecil Calvert, second Lord Baltimore, (1605-1675), of the Irish House of Lords and founding proprietor of the Province of Maryland. Baltimore Manor was the name of the estate in County Longford on which the Calvert family lived in Ireland. Baltimore is an anglicization of the Irish name Baile an Ti Mhoir, meaning “town of the big house.”

Rita Gaŗe

Mīļā māte Latvija!
Lai Tavas acis
Redz tālāk par visu,
Lai Tava gudriba
Sargā mūs visus,
Lai Tava mīlestība
Satur mūs kopā!

(Baltimorā 2017. gada 3. jūlijā)

viņai uzrakstījušās rindas, ko ierakstīt kopā ar Latvijas Simtgades karogu ceļojošā grāmatā.

Raudzišu ar komentāriem zem foto ievest jūs, cienījamie lasītāji, šā brīnišķīgā notikuma gaisotnē, kā arī šajā un nākamajos numuros piedāvāju jūsu labsajūtai dzejoļus, ko mūsu avīzei laipni atvēlēja autori. Baltimoras gaisotni vēl kuplināja arī mūziķi – *Concentration Moon* puīši, kuņģi bija precīzi uztvēruši kā sarīkojuma kopšanu, tā arī katra dzejnieka individuālītāti.

Un visbeidzot: Laris Krēšlīņš, kuŗam pūrā jau trīs dzejoļu krājumi, atzinās: “Es neesmu dzejnieks, – lūdzu, palīdziet!” Kā nu citādi mēs tev, Lari, varam palīdzēt, kā vien lasot tavas dzejas un pērkot kārtējo krājumu. Īstenībā tavs “amata brālis” Ojārs Vācietis jau tev ir atbildējis: “Esi dzejnieks, – taisi no nekā!”

Cik labi, ka Rakstnieku cēliena tradīcija ir saglabāta! Acīnu vārda māksliniekus jau tūlīt ķerties pie spalvām!

Rita Laima. Rakstniece un māksliniece. Dzimusi 1960. gadā Nūdžersijā. Viņas māte ir dzejniece un savulaik *Laika* redaktore Baiba Bičole. No 1982. līdz 1999. gadam dzīvoja Latvijā un par šo dzīves posmu padomju okupācijas laikā uzrakstījusi memuāru.

Laima Balode, Laris Krēšlīņš un klātneesošā Baiba Bičole

– iznabagot
– sebaudzējs
– spārnīcas

ar katru vārdu kas mums izzūd aiziet kāds cilvēks izgaist kāda jutoņa kāda Latvijas nostūra vienreizība kāda liecība par mums ka bijām runājām dzīvojam daiņojām latvieti: apturi lādes tukšošanas vārdu aizlidošanu uz veļu valsti uz neatgriešanos

2017. gada 12. jūnijā

JURIS LORENCS, *Latvijas Avīze*

Kā gan tas varēja notikt?

Tu esi arī viens no “Kluso varoņu” projekta aizsācējiem. Kas tevi mudināja to darīt?

Ideja dzima kopā ar manu kollēģi un draugu Eduardu Andersu, kara gados Liepājā izglābtu ebreju, un Māri Gaili, kuŗš ir viens no Žaņa Lipkes mūzeja izveidotājiem Ķīpsalā. Līdz šim daudz runāts par upuriem un ļaundariem, kas ir saprotami. Lielākais noziegums, kāds jebkad pastrādāts Latvijas teritorijā, ir ebreju un čigānu iznīcināšana. Divās 1941. gada rudens dienās Rumbulā vien noslepkavoja ap 26 000 cilvēku, no tiem 8000 bērņus. Tas ir divreiz vairāk nekā izveda 14. jūnijā. Un tie visi bija Latvijas iedzīvotāji, pilsoņi, tātad mūsējie. Jā, bija slepkavas, bet bija arī glābēji, kuŗi, sirdsapziņas vadīti un riskējot paši ar savu dzīvību, glāba citus. Mūsu mērķis bija uz Latvijā paveikto briesmu darbu fona parādīt un izcelt tieši šos cilvēkus. Vispirms serijā *Laika grāmata* izdevām grāmatu par baltvācieti Paulu Šimani, Latvijas patriotu, vairāku Saeimu deputātu, kuŗš kara laikā pie sevis slēpa vēlāko kinokritiķi Valentīnu Freimani. Pavisam nesen šai pašā serijā iznākusi grāmata “Latvijas klusie varoņi”, ko sarakstījam kopā ar rakstnieci Annu Žiguri un archīva darbinieci Agnesi Lūsi. Tā stāsta par piecpadsmit cilvēkiem, kuŗi glābuši un pie sevis slēpuši okupācijas varu vajātus cilvēkus, kam draudēja iznīcināšana – ebrejus un čigānus, izbēgušus padomju kaŗagūstekņus, jau vēlāk – vācu kaŗagūstekņus un vajātus meža-brāļus. Lūk, tā tad arī ir tā klusā varonība, kas mums biežāk jācel gaismā.

1942. gada sākumā, kad Žanis Lipke sāka slēpt nāvei nolemtos ebrejus savā Ķīpsalas mājā, nekā neliecināja par nacistiskās Vācijas sakāvi. Varēja būt arī, ka par izglābtajiem nāksies rūpēties varbūt pat visu atlikušo mūžu. To pašu var teikt par nacionālo partizānu glābējiem pēc kara gados. Kāpēc Lipke un citi tā rīkojās?

Cilvēks pēc savas dabas patiesībā ir labāks un cēlāks, nekā mums dažkārt ikdienā šķiet. Citu glābšana ir dabisks instinkts, ko papildina vispārīgi ētikas un kristietības principi. Tieši tā izpaužas klusā, nesavtīgā varonība – glābēji jau nejauda, kas man par to būs. Ja tu sāk rēķināt un kalkulet, savu cīņu jau esi zaudējis. Palikt cilvēkam, jebkuŗos apstākļos censties saglabāt cilvēcību – tāda bija Lipkes un viņam līdzīgo motīvacija.

Bet vēsture dažkārt mēdz nolikt cilvēku ļoti sarežģītas izvēles apstākļos. Nu iznākusi tava atmiņu grāmata “Pēterā peripetijas”, ar kuŗas manuskriptu man bija tas gods iepazīties. Kas mani pārsteidza – izrādās, tavu radu pulkā bijis viens “čekas” darbinieks, turklāt nevis parasts ziņotājs, bet īsts kadru virsnieks!

Jā, tas ir nu jau aizsaulē aizgājušais brālēns Ādolfs, kuŗš turklāt centās mani savējo mana pirmā Latvijas apciemotuma laikā 1968. gada Ziemassvētkos. Arī tā

Pēteris Bolšaitis grāmatas atvēršanas svētkos savā 80. dzimšanas dienā 12. jūlijā studentu korporācijas *Fraternitas Lettica* zālē

ir daļa no mūsu tautas vēstures. Vienkāršs, nabadzīgs, bet izcili apdāvināts astonepadsmitgadīgs lauku puisis, kuŗam pēkšņi piedāvā mācīties “čekas” augstskolā Baltkrievijā. Es nezinu, kā būtu rīkojies Ādolfa vietā, tādēļ nevaru nosodīt kādu cilvēku, nezinaot viņa konkrēto situāciju un apstākļus.

Vai tu gadījumā nebiji viens no pirmajiem trimdas latviešiem, kuŗi uzdrošinājās apmeklēt okupēto Latviju?

Cik zinu, pirms manis Latvijā pabija vien daži, to starpā ārsts Andris Kadeģis un dzejniece Valda Dreimane. Atgriežoties viņi savus iespaidus uzticēja rakstniekam Pāvilam Klānam, kuŗš pat sarakstīja romānu “*Rīga retour*”. Es ierados Latvijā kopā ar sievu Baibu, kuŗai tā bija pirmā atkalredzēšanās ar mammu, Latvijā pazīstamo bērnu dakteri Annu Pecīņu. 1941. gadā, kad aizveda abus Baibas vecākus, viņai pašai bija tikai divi gadiņi. Baibas tēvu nošāva Noriļskā, bet māte pārdzīvoja un 1956. gadā atgriezās Latvijā. Ko Baibai nozīmēja satikt māti, par kuŗu viņa zināja tikai no nostāstiem un vēlāk saņemtām vēstulēm, var saprast vien cilvēks, kuŗš ir cietis līdzīgu zaudējumu.

Tu esi viens no pirmajiem Okupācijas mūzeja atbalstītājiem, kādu laiku pat darbojies tā valdē. Kāds tas būs pēc patlaban notiekošās kapitālās pār-būves?

Manuprāt, to izsaka pats jaunās piebūves nosaukums “Nākotnes nams”. Pieminot pagātņi, mums jāraugās nākotnē. Vienīgi gribētos, lai mūzejā biežāk iegrieztos ne tikai skolēni un ārzemnieki, bet arī vidējā un vecākā paaudze.

Dažkārt dzirdamas arī tādas balsis – “cik gan daudz var sērot!”..

Nu tad paskatīsimies uz ebrejiem, uz Izraēlu. Viņi nekad nelaidīs garām iespēju atgādināt pasaulei par savu traģisko likteni, par ebreju tautas iznīcināšanu. Un pareizi rīkojas. Tas, kas jādara mums – lai upuru pieminēšana nebūtu tikai vaimanas un žēlošanās, atskats pagātnē, bet lai tā vairāk tiktu vērsta uz nākotni. Es pat teiktu – lai šī piemiņa pārvērstos mūsu spēkā.

Cik es atceros no padomju laikiem, tad toreiz, ja vispār kāds uzdrošinājās runāt par izvešanu, parasti minēja 1949. gada martu. Savukārt ārzemju latvieši to tikpat kā neesot pieminējuši, vien 1941. gada jūnija notikumus.

Vēl viens pierādījums tam, cik neaurlaidīgs bija “dzelzs aizkars”. Atstājot Latviju 1944. gadā, durvis aiz mums aizcirtās gluži burtiskā nozīmē, kontakti ar tautu dzimtenē uz laiku pārtrūka pilnībā. 1949. gadā sarakste vēl nebija sākusies, un vēlāk, 50. gadu sākumā, kad sākām saņemt pirmās vēstules, cilvēki baidījās par tādām lietām rakstīt, arī vēstulju caurlūkošana bija vispārziņams fakts. Tas, kādas tolaik bija iespējas paslēpt informāciju no ārpusaules, ir prātam neapvertami. Tomēr šādas tādas patiesības druskas jau izspraucās. Piemēram, 30. gadu beigās Latvijas valdība zināja par genocīdu, kas tika vērstas pret Padomju Savienībā palikušajiem latviešiem. Tomēr informācijai tika uzlikts slepenības zīmogs, valdība baidījās, ka šādu ziņu parādīšanās presē varētu kaitēt Latvijas – Padomju Savienības attiecībām. Ja toreiz atklāti tiktu runāts par kaimiņvalstī notiekošo, tautas attieksme 1939. gadā, kad Latvijā izvietoja padomju kaŗabazes, un vēl jo vairāk 1940. gada notikumus no-

teikti būtu bijusi citāda. Tas ir viens no imesliem, kāpēc man nepatīk slepenības atmosfēra, kas valda šodienas Latvijā. Valsts prezidentu mēs ievēlam slepeni, joprojām nav atslepenots “čekas maisu” saturs. Jautājums – kāpēc?

No savu savtīgo interešu viedokļa raugoties, okupācijas režīms rīkojās visai tālredzīgi. Viņi aizveda tikai tos, kuri likās bīstami vai neuzticami, un paturēja uzticamos, vienaldzīgos jeb vienkārši vajadzīgos. Latvijas Gaisa spēki viņiem bija ļoti nepieciešami, tāpēc no tiem, ja nemaldos, 14. jūnijā tika deportēti viens vienīgs virsnieks. Šodien grūti pateikt, vai okupanti bija gudri un mēs – naivi un dumji, bet no vēstures ir jāmacās. Mēs varam pastāvēt vien tad, ja paliekam uzticīgi paši sev, saviem principiem un vērtībām. Ja domāsim tāpat kā toreiz, kad vieni

Uzziņai.

PĒTERIS BOLŠAITIS
(dz. 1937. g.) skolas gadus pavadījis Venecuēlā un pēc tam devies uz ASV, kur studējis inženierzinātnes Kalifornijas Tehnoloģiskajā institūtā. Viens no pirmajiem trimdas latviešiem, kuŗš uzdrošinājās apmeklēt okupēto dzimteni. Dažus gadus pēc neatkarības atgūšanas Pēteris Bolšaitis atgriezās Latvijā – nu jau uz pastāvīgu dzīvi.

cerēja, ka krievi būs tie, kas pasargās no vāciešiem, savukārt citi – ka vācieši glābs no krieviem, nekur tālu netiksim. Somi, arī maza tauta būdama, tomēr mācēja pastāvēt par sevi un savu valsti.

Pēdējos gados tu esi pievērsies ne tikai grāmatniecībai, bet arī tulkošanai.

Man pašam liels atklājums bija baltvācieša Zigfrida fon Fēgezaka daiļrade. Esmu iztulkojis vairākas viņa grāmatas, kas stāsta par Vidzemi un Latviju. Kā pašu pirmo pieveicu “Senči un pēcteči. Piezīmes no senās Livonijas vēstulju lādes 1689 – 1887”, kam sekoja romānu cikls “Baltiešu gredzens”. Pēdējais veikums – grieķu rakstnieka Nikosa Kazantzaka grāmata “Kristus pēdējais kārdinājums”, ko tulkoju no trīs valodām vienlaikus. Visai neparasts, pat strīdīgs sacerējums, kas atrodas Vatikāna aizliegto grāmatu sarakstā. (Visas minētās grāmatas iznākušas mūsu redakcijas serijā *Laika grāmata*. – Red.)

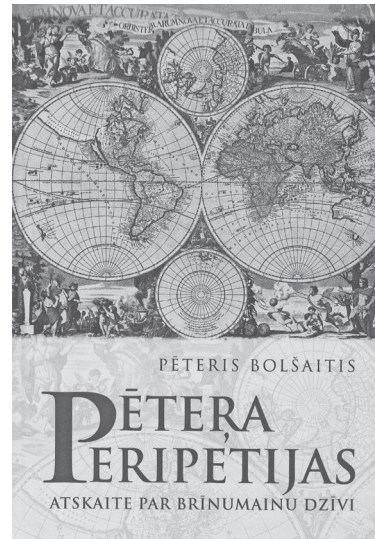
Savas atmiņas “Pēterā peripetijas” tu beidzar vārdiem, kas iegravēti Kazantzaka kapakmenī: “Ne no kā nebaidos, ne uz ko neceru, esmu brīvs.” Ko tev nozīmē būt brīvam?

Vispirms jau būt brīvam no aizspriedumiem, no aizvainojuma, naida un atreibības jūtām. Pateikties Visuvarenajam par bagāto un interesanto mūžu. Priecāties par katru jaunu dienu, ko viņš man devis un dod joprojām.

“Šis ir skaists stāsts par mīlestību, uzticību un pienākumu. Gaiša, enerģijas caurstrāvota grāmata, kas uzmundrina un dod spēku dzīvot.”

Juris Lorencs

Krāsaina, bagātīgi ilustrēta grāmata, cietos vākos, 367 lpp. Interesenti Latvijā šo grāmatu var iegādāties grāmatveikalos, Eiropā, – sazinoties ar redakciju, redakcija@brivalatvija.lv (par EUR 25,- to nosūtīsim adresātam). Amerikā – sūtīt čeku par USD 30,- Rasmai Adams, 114 4th Ave NW, Largo, FL33770, USA

Iegādājoties šo grāmatu, Jūs atbalstīsiet “Kluso varoņu” stipendiju Vitolu fondā

VALDA LIEPIŅA

“Skaistie balti” vai *bloody Balts*?

“*Beautiful Balts: from Displaced Persons to New Australians*”.

Jayne Persian, NewSouth Publishing, 2017

Kad pirms pāris mēnešiem parādījās informācija, ka drīzumā iznāks grāmata par t.s. skaistajiem baltiešiem Austrālijā, tūdaļ to pasūtīnāju. Nodomāju – beidzot būs pētījums par baltiešiem “Dienvidu krusta zemē”, par Austrālijas tā laika politiku, kas veicināja baltiešu ierašanos Austrālijā, par baltiešu dzīvošanu, kā arī par viņu devumu Austrālijas sabiedriskajai, politiskajai un multikulturālajai ainai. Diemžēl Džeinas Persianas (*Jayne Persian*) grāmata sagādāja vilšanos, vēl vairāk – manu emociju gamma svārstījās no ļoti ieinteresētas līdz dziļam sašutumam. Šis grāmatas pamatā esot autores doktora grada pētījums par pēckaņa iebraucējiem Austrālijā, proti, par lielāko nebritu iecelšanu Austrālijā pēc Otrā pasaules kara. Man vēl joprojām nav izpratnes, kāpēc grāmata nosaukta “*Beautiful Balts*”, ja tajā baltieši tiek pieminēti tikai gaŗāmejojot. Varbūt viņa domāja, ka šāds nosaukums piesaistīs vairāk lasītāju? Varbūt pats nosaukums domāts mazliet nievājošs? Nenoliegšim, ka pirmajos pēckaņa gados baltiešu vārds angļiski tika apspēlēts vairākos variantos.

202 lappušu gaŗajā grāmatā (at-skaitot piezīmes un vēres), baltieši tiek maz pieminēti. Persiana vairākkārt piemin, ka visi pēckaņa bēgļi tikuši nosaukti par “skaistajiem baltiešiem” (bet biežāk gan par nolādētajiem baltiešiem – *bloody Balts*) un tas cittautiešu bēgļiem nemaz neesot patīcis. Taču tas nebūtu iemesls grāmatu ar nepārprotamu nosaukumu vēltīt visu Austrumeiropas un Centrāleiropas bēgļu aprakstam. Informācija grāmatā ir interesanta, diemžēl bieži vien mazliet pretencioza, bet tā nav par baltiešiem – un tā mana lielākā grāmatas kritika. Es, piemēram, nedodu šo grāmatu lasīt jauniešiem vai cittautiešiem, cerībā, ka viņi no tā vairāk uzzinās par baltiešiem Austrālijā.

Grāmata sākas ar aprakstu par traģiskiem notikumiem Austrālijā 1945. gada maijā, kad Britu valdība padomju valdībai izdeva vairākus tūkstošus kazaku. Tie esot protestējuši, vairāki izdarījuši pašnāvību. Tiesa, šis apraksts ir briesmīgs un rīcība nosodāma. Tālākās lappuses gaidīju pamatojumu šādam grāmatas par baltiešiem ievadam. Nesagaidīju! Vienīgais pavadēns tā kā parādījās daudz vēlāk, kad autore piemin Britu (un ne tikai) valdības centienus veicināt bēgļu atgriešanos savā valstī (neizprotot, ka tādas vairs nebija) – tā tad Padomju Savienībā. Sadursmes, kā zinām, notika arī nometnēs, kur bija izmitināti baltieši, kad padomju pārstāvji centās tos savērvēt uz atgriešanos.

Par Austrālijas valdības lēmumu aicināt baltiešus uz Austrāliju, jo viņi no esošajiem anglosakšiem vizuāli neatšķīroties, lasām, ka vīrieši esot fiziķiski iznesīgi un ļoti izskatītos Austrālijas plūdmalēs; ka baltiešu sievietēm esot bijuši grūti izrunājami uzvārdi, bet par to nevajadzēšot ilgi uztraukties, jo gan jau saprecēšoties ar vietējiem austrāliešiem. Nesen man bija saruna ar kādu čehu kollēgu, kuŗa jautāja, kāpēc baltieši tadā lielā

skaitā nonākuši Austrālijā. Kad izstāstīju par tā laika imigrācijas ministru Kolvela (*Calwell*) un premjministra Čiflija (*Chifley*) lēmumu aicināt baltiešus, jo viņi vizuāli neatšķīrās no austrāliešiem, turklāt bija strādīgi un ļoti izglītoti, viņas reakcija bija, ka izklausoties kā “labo radurakstu un genu” šķirošanas turpinājums. Domāju, ka baltieši Austrālijā pārsvarā secinās, ka Austrālija viņiem tomēr deva mājas un patvērumu pēckaņa neskaidribas laikā. Man, šai valstī augot, reti gadījās izjust kādu nīcīšanu no austrāliešu puses. Laikam vienīgā reize bija vidusskolas pirmajās klasēs, kad kādā stundā biju izteikusies pret komūnismu un nākamajā dienā daži bērni mani nosauca par nacisti. Es domāju, ka mēs ļoti iekļāvāmies Austrālijas sabiedrībā, un tādēļ žēl, ka Persiana ir izvēlējusies rakstīt galvenokārt par negatīviem starpgadījumiem un emocijām un nav pievērsusies Austrālijas pēckaņa politikas pozitīvajai pusei.

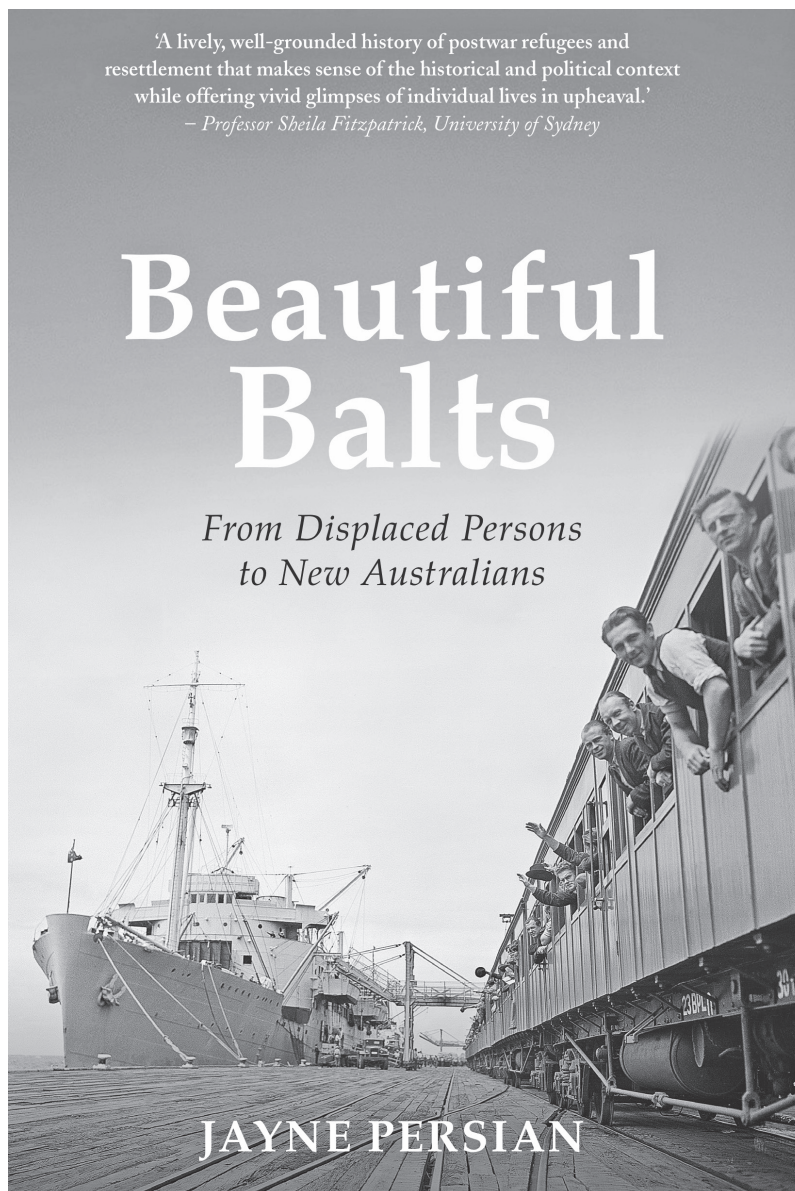
Par bēgļu izveidotajām organizācijām autore raksta: “Izvēloties praktizēt nevis kādu labvēlīgu identitātes politikas veidu, šo organizāciju vadība Austrālijā bija manāmi fašistiska.” Un te Persiana izvērsti piemin ungārus, romāņus, chorvātus. Baltieši? Pamatproblēma Persianas notikumu interpretācijā ir neizzūdošais viedoklis – ja kāds ir pret komūnismu vai Krieviju, tad tas ir fašists. Viņa arī nespēj izprast bēgļu bailes par Padomju Savienības vēstniecības atvērsanu Kanberā un bažas par “vervēšanas” iespējām un centieniem.

Aizslājisies līdz 173. lappusei, īpaši apmulsu pie deviņu lappušu apraksta par kādu Vladimiru Ležaku-Borinu, kas esot bijis čechs, esot cīnījies pret vāciešiem, ungāriem, vēlāk esot iestājies Ukrainas armijā un cīnījies pret Krievu boļševikiem un vēlāk esot pievienojies Francijas leģionam Alžīrijā. Aprakstā atstāstīti jo daudzi Angli-

Persiana rada ainu, ka nometņu dzīve bijusi viena bezjēdzīga slaistīšanās, un samērā nievājoši izsakās par bēgļu apņemšanos kopt savu identitāti, gaidot laiku, kad varēs brīvi atgriezties dzimtenē. Vēl negatīvāk skan viņas apraksti par to, ka bēgļi uzskatījuši, ka viņu uzdevums bijis kopt valodu un tradīcijas, kā arī cīnīties par politisku un cilvēcisku taisnību, jo okupētajās valstīs tas vairs nebija iespējams.

jas un Austrālijas specdienestu pieņēmumi, bet nevienam nav pierādījuma. Persiana gan atzīst, ka Borins neesot bijis tipisks “jaunaustrālietis ar *DP* saknēm”, taču esot aktīvās politiskās elites piemērs.

Grāmatā detalizēti aprakstīti notikumi un bēgļu sījāšana Vācijas nometnēs. Mani saistīja apraksti par *UNRRA* (Apvienoto Nāciju palīdzības un rehabilitācijas administrācija). Persiana raksta, ka *UNRRA* esot apzināti veicinājuši

bēgļu sabiedriski nacionālās aktivitātes nometnēs, domādami, ka tādejādi viņi izjūtišot lielākas skumjas pēc dzimtenes un labprātīgi tajā atgriezīsies. Lidzīgi, “kazaku jautājuma”, ir skaidri jūtams, ka tā laika valsts ierēdņiem nebija ne mazākās izpratnes par to, kas bija Padomju Savienība. Pēc laika, uzzinot, ka repatriētie bēgļi tika vai nu nošauti pēc “atgriešanās” vai arī izsūtīti uz Sibīriju, viņi esot no šīs politikas atkāpušies. Persiana rada ainu, ka nometņu dzīve bijusi viena

Austrālijā, te atkal un joprojām bija maz par baltiešiem. Baltiešiem bija citas problēmas, citi risinājumi. Viena no lielākajām problēmām tieši Austrālijā nonākušajiem baltiešiem bija viņu izglītības neatzišana (atšķirībā no Anglijas un ASV). Persiana to piemin gaŗāmejojot, bet aprakstiem par bezjēdzību un bēdu sličināšanu alkohola viņa velta vairākas lappuses. Nenoliedzami tā arī bijusi problēma, bet te tā nostādīta priekšplānā. Baltiešu jauniešu akadēmiskā un darba centība netiek pieminēta.

Kas attiecas uz politiskiem centieniem, grāmatā vairāk lasām par poļiem un čehiem, par baltiešiem – nemaz. Protams, ka pieminēta iespējama sadarbība ar SS un pieminēts tiek Konrāds Kalējs. Petrova afera tiek aprakstīta un arī tur pieminēts latvietis. Piemēram, olimpiskie peldētāji Ilze un Jānis Konrads netiek pieminēti, pat ne gaŗāmejojot. Grāmatā nav neviena vārda par latviešu aktīvo iesaistīšanos Austrālijas multikulturālajā dzīvē, par skolu un večlaužu ciemu izveidošanu. Persiana velta diezgan daudz kritikas bēgļu asimilācijas trūkumam, bet par integrāciju nerunā. Viskrasāk izjūt Vitlama valdības lēmumu nepieminēšanu. Trīsdesmit gadus pēc ierašanās Austrālijā, baltieši bija kļuvuši par uzticamiem un lojāliem Austrālijas pilsoņiem, taču tā pati neizpratne par Padomju Savienību turpinājās vairākas politiku aprindās. Kulminācija bija Vitlama 1974. gada lēmums atzīt Baltijas valstu *de iure* iekļaušanu Padomju Savienībā. No vienas puses, varbūt ļoti, ka Persiana par to neraksta, jo iespējams, ka viņa baltiešu protestus būtu

aprakstījusi kā vērsanos pret Austrālijas pastāvošo iekārtu, pret pasaules reālītāti, nevis kā miermīlīgu cīņu par savu okupēto valstu izdzīvošanu. Droši vien arī kā fašisma izpausmi.

Bonegila, nometne, kuŗā no sākuma tikai izmitināts liels skaits baltiešu bēgļu, ir aprakstīta vairāk no piemiņas vietas izveidošanas viedokļa, nevis pieminot neērtības, kas bija jāpiedzīvo. Kad šodien raksta, filmē vai runā par Bonegīlu, tiek izlaists posms, kad bēgļiem bija jādzīvo pa 30 vienā barakā – filmās un fotografijās redzam “ērtās un plašās barakas”, kā tiek atainots Bonegīlas brošūriņā “*Calwell's Beautiful Balts*”. Nenoliedzami šajā sadaļā Persiana piemin vairākas interesantas tezes, kādēļ vajadzēja izveidot Bonegīlas nometnes imigrācijas muzeju, kā arī atšķirīgās atmiņas un pārdzīvojumus, te uzturoties.

It kā steidzoties pārslēgties no Bonegīlas uz tagadni, Persiana gaŗāmejojot piemin diasporas rakstniecību, lai gan šeit viņa nonāk pie grāmatas iekšējās pretrunas. Desmit lappuses agrāk viņa stāsta par *DP* un pēckaņu rakstniecību, īpaši daloties ar savu pieredzi (te viņa piemin arī Jāņa Baloža trioloģiju), bet šajā pēdējā sadaļā viņa uzsver, ka diaspora parasti rakstījusi tikai savai kopienai. Atsaucoties uz 1950. – to gadu sociologu Ronalda Tafta (*Ronald Taft*) secinājumu, ka baltieši *DP* esot samierinājušies, ka dzīvošot Austrālijā, bet sirdis piederot savām dzimtenēm, Persiana apraksta mainīgos apstākļus Baltijā un Chorvatijā 1991. gadā un dažu *DP* ģimeņu atgriešanos savās valstīs. Īpaši aprakstīta otrās paaudzes *DP* Anita, kuŗa atgriezās Latvijā 2009. gadā (un atkal atgriezās Austrālijā 2014. gadā). Anita savas mātes stelles jau agrāk bija noziedojuši Austrālijas imigrācijas muzejam Melburnā; otras Fišbachas nometnē izveidotās stelles Anita noziedoja muzejam “Latvieši pasaulē”. Persiana to piemin kā Latvijas un *DP* kopienas samierināšanas simbolu.

Grāmatas nobeigums rada vēl vairāk jautājumu – te pārejam uz pašreizējo patvērumu meklētāju un bēgļu problēmu. Varbūt tieši tas iedvesmoja Persianu pievērsties šai tematikai, lai gan, kā var noprast, viņas vīrs ir *DP* pēckaņējs. Persianas grāmatas auditorija, manuprāt, ir neskaidra un nenoteikta – un tāpēc grāmata ir savārstīta, un tās nosaukums nekādi neatbilst saturam. Viņas secinājumi ir: neskatoties uz daudzajām neveiksmēm un problēmām, Čiflija (*Chifley*) valdības lēmums par bēgļu uzņemšanu bija drosmīgs un pareizs un, laikam ritot, Austrālijas sabiedrība pārvarēja savus aizspriedumus un provincālismu. Tomēr pēdējiem Persianas teikumiem varu piekrist: “Varbūt, ka pārsteidzošākais attiecībā uz pēckaņa pārvieto personu (*DP*) projektu bija ārkārtīgi lielā politiskā griba, kas, izmantojot bēgļu krīzi valstiskam labumam, lika pārvarēt vairākus šķēršļus, ieskaitot iesakņojušā sabiedrības uzskatus. Vai no tā varam kaut ko mācīties, kad šodienas bēgļu politika šķiet tik nelokāma?”

Apmeklējiet, kad būsiet Latvijā!

MAZAJĀ MEŽOTNES PILĪ 29. JŪLIJĀ MŪZICĒS TRIO SŌRA

Mazajā Mežotnes pilī ikgadējā Pēterā Vaska fonda rīkotajā koncertā uzstāsies trio *Sōra*, kuŗā apvienojušās jaunas un talantīgas mūziķes no Latvijas un Francijas – Magdalēna Geka (Latvija, vijole), Poline Šenē (Francija, klavieres) un Andžela Legaza (Francija, čells). Koncerta sākums plkst. 20.

Jau sesto gadu Pēterā Vaska fonds vasaras koncertam pasūtina skaņdarbus latviešu komponistiem, šogad klavieru trio mūziku sacerējuši komponisti Platons Buravickis un Indra Riše. 29. jūlija koncertā skanēs arī Morisa Ravēla un Pēterā Vaska mūzika.

Sōra radusies 2015. gadā un jau kļuvusi par piecu starptautisku konkursu laureāti. Par uzvaru vienā no konkursiem trio ieguva iespēju ierakstīt debijas albumu, kas iznāca 2016. gada novembrī (Haidna, Bēthovena, Mendelsoņa trio), un par to jau saņemta ekspertu uzmanība. *Sōra* ievērojamā Kuhmo kamer-mūzikas festivālā Somijā ieguvisi Oļega Kagana piemiņas balvu par labāko kameransambļa priekšnesumu.

Šo dažu gadu laikā trio jau uzstājies pianisma festivālā *La Roque d'Anthéron* Parīzes filharmonijā, Francijas Radio un Parīzes Jauno talantu koncertu seriā, bet šosezon piedalīsies festivālos *Folle Journée* jeb "Trakā dienā" un "Romantiskās nakts" – abas Francijā, koncertēs Somijā, Beļģijā, Šveicē, Anglijā, Latvijā un Japānā.

Pagājušā gada rudenī *Sōra* dalībnieces uzsāka studijas slavenajā Karalienes Elizabetes Mūzikas

kapelā pie slavenā *Artemi* stīgu kvarteta dalībniekiem (ši kvarteta sastāvā mūziķē arī izcilā latviešu vijolniece Vineta Sareika), kā arī Parīzes Nacionālajā mūzikas un dejas konservatorijā studē maģistrantūrā pie profesores Klēras Dezēras (*Claire Désert*). Kopš 2016. gada oktobra trio ir Eiropas kamer-mūzikas akadēmijas (*ECMA*) dalībnieks, bet decembrī uzsāka trīs gadu rezidēšana *ProQuartet* – *CEMC* Parīzē.

STARPTAUTISKIE OPERMŪZIKAS SVĒTKI SIGULDĀ

Šogad jau 25. reizi Siguldas pilsdrupu estrādē skanēs opermūzika. Svētku galvenais rīkotājs joprojām ir nenogurdināmais **Dainis Kalns** un **Siguldas novada dome** ar tās priekšsēdi **Uģi Mitrēvicu** priekšgalā.

Šisvasaras svētku programma.

28. jūlijā plkst. 19 – **Svētku ieskaņas koncerts** Siguldas Jaunās pils dārzā. Ielūdz **Kristaps Ivanovs** (tenors), **Daumants Liepiņš** (klavieres), **Artūrs Perts** (klarnete) u. c.

29. jūlijā plkst. 15 – koncerts **Jaunie talanti**

29. jūlijā plkst. 21 – **Džuzepes Verdi operas "Falstafs" brīvdabas oriģinālistudējums.**

Lomās: sers **Džons Falstafs** – **Pjērs Īvs Privo** (Francija), misis **Alise Forda Maija Kovaļevska** (Latvija), **Fords, Alises vīrs Kalvis Kalniņš** (Latvija). Pārējās lomās **Michails Čulpajevs, Dināra Rudāne, Irma Pavāre, Ilona Bagele, Andris Ludvigs, Krišjānis Norvelis, Andris Lapīņš.** Režisors – **Guntis Gailītis**, diriģents – **Atvars Lakstīgala**, scenogrāfs – **Aigars Ozoliņš**,

Trio *Sōra* aicina uz koncertu mazajā Mežotnes pilī

kostīmu māksliniece – **Ieva Kundziņa.** Iestudējumā piedalīsies festivāla orķestris un koris.

30. jūlijā plkst. 13 – **Garīgās mūzikas koncerts.**

30. jūlijā plkst. 18 – **Galā koncerts.** Piedalās starptautiskas operzvaigznes – **Olga Peretjatko** (Krievija, Vācija), **Huans Pablo Duprē Fernandess** (Čīle), **Pjērs Īvs Privo** (Francija), kā arī solisti no Latvijas – **Krišjānis Norvelis, Jānis Apeinis** un citi, dziedās festivāla koris, festivāla orķestri diriģēs **Vladimirs Kiradžijevs.**

Biļetes: www.bilesuparadize.lv, Siguldas novada Kultūras centra

kasē (Raina iela 3, Sigulda), tālrunis 66117114. Info: www.sigulda.lv, e-pasts – dace.plesa@sigulda.lv, tālrunis 29548365. Biļešu cena 20 – 50 eiro.

KOREJAS STARPTAUTISKĀ BALETA KONKURSA

BRONZA JŪLIJAI BRAUEREI

Šogad jau 21. reizi Korejā, Seulā, norisinājās Starptautiskais baleta konkurss, kas pulcēja spēcīgus dalībniekus no visas pasaules. Latvijā tajā pārstāvēja

Jūlija Brauere pēc konkursa Seulā un Anneles lomā baletā "Pie zilās Donavas"

Latvijas Nacionālā baleta soliste **Jūlija Brauere.** Viņa konkursā ieguva **bronzas medaļu**, izpelnoties starptautiskas žūrijas atzinību.

Pasaules labāko deju deju konkursam Jūlija gatavoja repetitore Viktorija Jansone. Konkursa finālā balerīna dejoja Esmeraldas variāciju no baleta "Parīzes dievmātes katedrālē" un Balto Gulbi no baleta "Gulbju ezers". Pati Jūlija atzīst, ka konkurence bijusi visai sīva: konkursā viņas grupā piedalījušās 22 balerīnas un 29 deju deju deju. Taču iespējamo konkurentu vidū valdījusi draudzīga gaisotne. Viņa pati jutusies mierīgi – kā nekā Seulas konkursā piedalījies jau otro reizi. Pirms pieciem gadiem Jūlija ieguva *Ballet Chairman* balvu un stipendiju viena gada mācībām

Vašingtonas baleta skolā, kur viņa pavadīja 2011./2012. gada sezonu. Vēl vienu gadu Jūlijai Brauerei bija iespēja mācīties Bostonas baleta skolā. (*Laika lasītāji atminēsies, ka savulaik esam rakstījuši par Jūlijas gaitām Rīgā un mācībām Amerikā.*) Pēc atgriešanās Rīgā Jūlija ar labiem panākumiem atveidojusi vairākas nozīmīgas lomas – Džuljetu S. Prokofjeva baletā "Romeo un Džuljeta", Mariju P. Čaikovska baletā "Riekstkodis", aizvadītajā sezonā arī Zaļo baletā "Pērs Gints" un Anneli baletā "Pie zilās Donavas", par šo lomu deju deju deju izvirzīta gadskārtējai *Spēlmaņu nakts* balvai kategorijā Gada sniegums baleta mākslā.

Vēlam Jūlijai Brauerei daudz radošu panākumu viņas iemīļotajā baleta mākslā!

NOVADU ZIŅAS

Tautietes Austras Lindes Latvijai veltītās 120 lelles

Alūksnes mūzejā no 11. jūlija līdz 27. augustam apskatāma izstāde
 “No trimdas Latvijā – Austras Lindes (dz.Ķauķis) 120 tautumeitas miniatūrā”

VALIJA BERKINA

Lelles tautastēpos no visiem Latvijas reģioniem – Vidzemes, Latgales, Zemgales, Augšzemes, Kurzemes – ilgu gadu rūpīgi darinājusi Austra Linde (1918-1995) Amerikā. Viņas dzimtā puse ir netālu no Alūksnes – Ziemeļu pagasta “Semeikās”. Izstādi apskatīt Alūksnes mūzejā iespējams, pateicoties viņas meitai Astrai Pavlovskai, kuŗa šo unikālo kolekciju atvedusi uz Latviju. Zīmīgi, ka Austra Linde tālajā Amerikā pirmo lelli ietēpa tieši savas dzimtas puses tautastēpā.

Pirmā Austras Lindes darbu izstāde Tēvzemē bija apskatāma 1998.gadā Latvijas Etnografiskajā brīvdabas mūzejā. 2015. gada vasarā tautisko leļļu kolekcija

priecēja apmeklētājus Carnikavas Tautas namā. Nu tā nonākusi Austras Lindes dzimtajā Alūksnes pusē.

Pārsteidzoši, ar kādu izsmalcinātību un rūpību ir veidoti brunči, ņieburī, sagšas, vainadziņi. Tie ir īsti mākslas darbi, tāpēc Austru Lindi gribas dēvēt par mākslinieci. Astra Pavlovskā izstādes atklāšanā teica, ka Austra Linde izcilās prasmes apgūvusi pašmācības ceļā – no mammas stāstītā, no grāmatām. Profesionāls ceļvedis viņai bijusi 1939. gadā Latvijas Lauksaimniecības kameras izdotā grāmata “Novadu tēpi”.

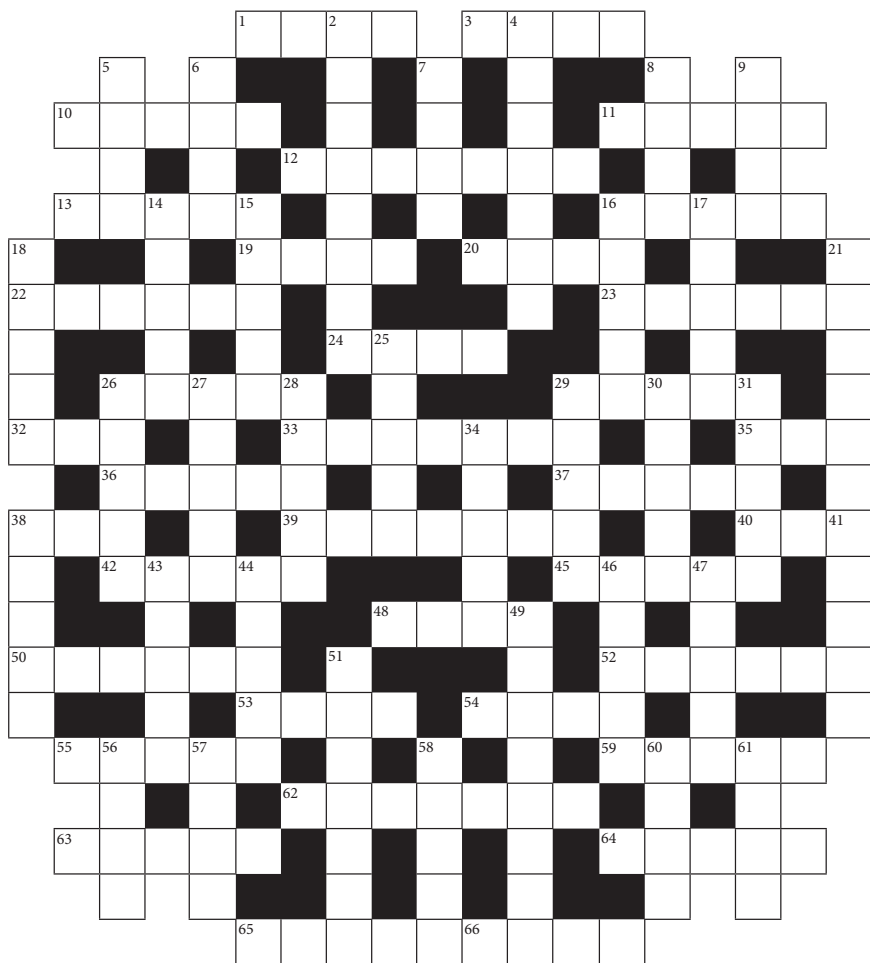
Austra Linde Amerikā strādājusi vienkāršu darbu Klīvlāndes fabrikā, bet vakaros audusi tau-

tastēpus lellītēm. Tas bijis pacietīgs roku darbs līdz vissmalkākam krustdūrienam. Dzīvesbiedrs pagatavojis mazas stellītes, lai varētu noaut svārciņus. Lai miniatūrās apkaklītes izšūtu krustdūrienā, izmantoja speciālu lupu. Klīvlāndieši, padzirdējuši, ka ir šāda leļļu kolekcija, sarīkoja pirmo izstādi. Redzēto aprakstīja arī Amerikas žurnālisti. Latvijas Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa vizītes laikā Baltajā namā 1995. gadā lellīte Lielvārdes tautastēpā tika uzdāvināta Hilarijai Klintonai. Austra Linde no Hilarijas saņēma pateicības vēstuli. Vēstule pienāca 20. jūlijā, bet 29. jūlijā Austra Linde aizvēra acis uz mūžu. Šaisaulē palikuši viņas darbi, kas nu apskatāmi arī Latvijā.

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Katoļu baznīcas dievkalpojums. 3. Dzīt bārdu. 10. Graudu malšanas produkts. 11. Saņemt. 12. Jaunievlētais Francijas prezidents. 13. Vēja saresti smilšu pauguri. 16. Augšējā daļa. 19. Neatzītās islāma valsts nosaukums kopš 2014. gada. 20. Dārzenis – dāmu pirkstiņi. 22. Žāvēta vinoga. 23. Mahatmas Gandija dzimtene. 24. Populāra prāta spēle. 26. Griekt, virzīt. 29. Resna kārts. 32. Pašreizējais Ķīnas prezidents. 33. Ligūrijas jūras piekrastes rajons Francijas dienvidaustrumos un Itālijas ziemeļrietumos. 35. Turku kungs. 36. Mūzikas forma. 37. Apzināta vai neapzināta rokas, kājas vai galvas kustība cilvēku saskarsmē.

38. NATO dalībvalsts. 39. Kēniņa Visvalža valsts. 40. Kustēties. 42. Filma par Argentīnas politiķi Peronu. 45. Gruzdēt. 48. Celtnes. 50. Attīstības, veidošanas gaita. 52. Sevišķi dārgs. 53. Atļauja pārbraukšanai pāri valsts robežai. 54. Brīvības pieminekļa skulptors. 55. Kilogramma tūkstošdaļa. 59. Apdāvinātība. 62. Labības kulšanas paliekas. 63. Sutina ēdienu (sarunval.). 64. Skaidrs (sarunval.). 65. Fakti, kas ir pamatā secinājumiem. 66. Otrais burts grieķu alfabētā.

Stateniski. 2. Latviešu chirurģs un veselības aprūpes organizētājs (1896-1958). 4. Stacionāra ārstniecības iestāde. 5. Romāna “Grāfs Monte Kristo” autors. 6. Vulkāns

Sicīlijas austrumos. 7. Franču ilustrators (1832-1883). 8. Sporta sacensību skatītāji, līdzjutēji. 9. Latviešu gleznotājs (1830-1877). 14. Dzer (sarunval.). 15. Piena produkts. 16. Pakāpeniski palielina. 17. Graudaugi rupjmaizei. 18. Romāna “Nameja gredzens” autors. 21. Strādīga. 25. Attaisa. 26. Paresna aukla. 27. Itālijas premjērministrs (2014-2016). 28. Pilsēta Homēra eposā “Iliādā”. 29. Raizes, nemiers. 30. Laivas vai kuģa buru koki. 31. Piekauj. 34. Vecās Derības pravietis. 38. Seno ēģiptiešu Saules dievs. 41. Pilsēta Kurzemes ziemeļaustrumos. 43. Brūce. 44. Slaidis. 46. Koka rungas. 47. Franču komponista Delība opera. 49. Latviešu bērnu grāmatu ilustratore un rakstniece (1914-2014). 51. Ārstēt. 56. “Visi ceļi ved uz...” 57. Spāņu gleznotājs (1893-1983). 58. Jēzus, labais... 60. Latvijas Nacionālā bibliotēka – Gaismas... 61. Melnā, Sarkanā vai Baltijas...

Krustvārdu mīklas (Nr. 26) atrisinājums

Līmeniski. 9. Palsmane. 10. Akapulko. 11. Sin. 12. Rabāta. 13. Skadra. 14. Cielava. 15. Palama. 17. Slokas. 19. Otrās. 22. Tabulas. 24. Līderis. 26. Tesla. 27. Skataka. 29. Verstis. 31. Skava. 34. Alatas. 37. Sakult. 39. Aronija. 40. Enkurs. 41. Lirika. 42. Una. 43. Katedras. 44. Rentgens.

Stateniski. 1. Karagana. 2. Asuāna. 3. Salaca. 4. Iespert. 5. Kandava. 6. Lapsas. 7. Bufalo. 8. Skarlati. 16. Malnava. 18. Lēdurga. 19. Ostas. 20. Rasma. 21. Slava. 23. Boa. 25. Rāt. 28. Kalendas. 30. Izloksne. 32. Krokusi. 33. Vaivari. 35. Taures. 36. Sasāri. 37. Salons. 38. Karogs.

ĪSZIŅAS

Salacgrīvā no 23. līdz 30. jūlijam notiks “Pasaulē latviešu ģimeņu saiets 3x3”, kuŗa tema “Vējš”, aicinot izbaudīt jūru un vējus – auros, stabulēs, dziesmās, burās, dzirnavās, smaržās un spēkos. Mītnes vieta būs skaisti atjaunotajā Salacgrīvas vidusskolā. Ievirzēs kultūras ministre Dace Melbārde rosinās domāt par “latvietības daudzveidību”. Ģimeņu seminārā ar Līgu Rupertu un Māru Tupesi varēs iemācīties kā veidot savstarpējās attiecības. Būs 50 dažādas ievirzes lieliem un maziem.

Iecavai – 525 gadi. Lielajai jubilejai veltīti Iecavas novada svētki – no 21. līdz 23. jūlijam, caurvijot senatni ar mūsdienām. Iecava kā apdzīvota vieta pirmo reizi vēsturiskajos avotos minēta 1492. gadā, bet 1812. gada 19. jūlijā šeit notika Iecavas kauja pret Napoleona Lielās armijas Prūšu korpusu. Šodien Iecava ir novada centrs ar administratīvām iestādēm, vidusskolu, diviem bērnudārzem, Mūzikas un Sporta skolu. Lielākais darba devējs ir AS *Balticovo* un SIA *Avesta*.

Auces novada Bēnē top Latvijā lielākā olu ražotāja *Balticovo* jaunais graudu pārstrādes un uzglabāšanas komplekss, kuŗš sāks darbu augusta sākumā. Tiks nodrošināta graudu tīrīšana, kaltēšana un uzglabāšana. Pieņems lopbarības un pārtikas kviešus, miežus un rapšu sēklas. Darbu turpinās arī *Balticovo* graudu pieņemšanas komplekss Iecavā.

Siguldā no 28. līdz 30. jūlijam notiks 25. Starptautiskie Opermūzikas svētki gleznainā Siguldas pilsdrupu estrādē. Kā ierasts, būs iespēja dzirdēt gan Latvijas, gan pasaules izcilākos operdziedātājus. Pirmo reizi, par godu Eiropas gastronomijas reģionam, Opermūzikas svētku viesus priecēs Rīgas un Gaujas reģiona šefpavāri, piedāvājot izsmalcinātu maltīti Siguldas pils dārzā. (*Lasiet arī 9. lpp.*)

Āraišu vējdzirnavās 29. jūlijā būs “Maizes diena”, kas veltīta Jēkabiem, kad pēc senām tradīcijām, tiek cepta jaunrudzu maize. “Maizes gudribu telti” iepazīstinās ar maizes cepšanas gudrībām. “Kukulīša takā” ģimenes ar bērniem varēs izzināt maizes ceļu, izcept savu kukulīti, darboties radošās darbnīcās. Būs tirdziņš, mūzika, spēles, “Dzirnavnieka pusdienas” un citas aktivitātes.

Valmierā no 28. līdz 30. jūlijam būs Pilsētas svētki, veltīti 734. dzimšanas dienai. Bagātīgā svētku programmā līdztekus koncertiem, radošajām darbnīcām, ekskursijām un sacensībām, pilsētas viesi tiks aicināti baudīt arī dažādus piedāvājumus gardēžiem pilsētvidē. Apmeklētāji pie Hanzas sienas pilsētas centrā varēs iepazīt Valmiermuižas dārza svētku mūsdienīgi latvisko virtuvi “Ar dabu šķīvī”, kā arī restorāna “Rātes vārti” pavāru gatavotos ēdienus “Pilnu muti vasaras”.

Glūdas pagasta Nākotnē no 28. līdz 30. jūlijam notiks pirtnieku festivāls „Latvju pirts un veselība 2017”, kuŗu organizē Jelgavas novada dome sadarbībā ar Latvju pirts un SPA asociāciju. 28. jūlijā pie ūdens baseina pirtnieki, meistari, masieri un veselības veicināšanas speciālisti sniegs plašu ieskatu savā arādā. Festivālā lielākais akcents likts uz latviešu pirts tradīcijām. Būs arī viesi no Lietuvas, Igaunijas un Baltkrievijas.

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

MUMS RAKSTA

HARIJS VALDMANIS, Oslo

Eslingenā ierados ceturtdien, gāju meklēt draudzes māju, lai saņemtu savas pasūtītās biļetes. Nebiju drošs, vai esmu pareizā vietā, neredzēju Latvijas karogu. Iekšā Latvijas karogs bija. Laipnas latvietes, no kuŗām saņēmu biļetes, teica, ka nav bijušas drošas, vai var karogu likt ārpus draudzes mājas. Pie Rātsnama jau gan liels Latvijas karogs plīvoja visas dienas. Vakarā skatījos Dzintras Gekas filmu par "Dieva Putniņiem". Var jau būt, ka citur tā teica, bet es lielāko nometņu laiku vadīju Hanoverā, un mēs sevi gan tikai par "dīpīšiem" godājām. Savādi, ka no visiem filmā iztaujātiem tikai Marisa Vētras dēlam tika minēts viņa vārds. Beigu tekstos redzēju vairāku, no laikrakstiem *Laiks* un *Brīvā Latvija* "pazīstamu", cilvēku vārdus, labprāt būtu izlasījis arī citus. Domāju, ka vajadzēja nosaukt vārdus visiem vai nevienam, bet par to jau agrāk ir rakstīts.

Piektdienas priekšpusdienā – Atklāšanas dievkalpojums Dienvidu baznīcā. Baznīca pilna tautastērpos un svētku drānās tērtiem dievlūdžiem. Visu jau vajag dokumentēt! Baznīcā bija vismaz trīs ar lielām kamerām uz trīskāju statīviem bruņoti vīri, kuŗi visu filmēja. Dziesmu lapīnā bija teikts, ka otrā dziesma – "Es ticu, ka no zvaigžņu stariem ir Dievam goda tronis celts", ir valša ritmā, un, kamēr mēs dziedājām, četri tautasdeju pāri altāra priekšā dejoja.

Dievkalpojums bija kuplināts gan ar mūziku, gan koŗa dziedāšanu. Sprediķi teica komponisti Lolita Ritmane un Mārtiņš Brauns. Lolita ievadā bilda, ka bijusi pārsteigta, dziesmu lapīnā lasot, ka viņai "jāsprediķo", nesot tam sagatavota, taču viņa uzdevumu veica labi, tāpat arī

Mārtiņš Brauns. Man dievkalpojums patika.

Valda Liepiņa raksta: "Atklāšanas dievkalpojums manā atmiņā laikam paliks kā spilgtākais šo Dziesmu svētku brīdis." Mēs tomēr esam tik dažādi! Vakarā, dziesmuspēles "Eslingena" izrādē, man blakus sēdošā Austrālijas latvietē domāja, ka tas nesot bijis īsts dievkalpojums. Kā saka – vienam patik mātē, otram meita, trešam kleita. Pēc dievkalpojuma visi dalībnieki devās gājienā uz Svētku atklāšanu Eslingenas tirgus laukumā. Gājienā nepiedalījās, kājas nav piemērotas. Pēc atklāšanas pēcpusdienā redzēju mūsu Oslo "Ziemeļmeitu" dejojām tirgus laukumā.

Vakarā biju uz "Eslingenas" izrādi. Varens sasniegums! Tikai ar četriem kopmēģinājumiem 60 dalībniekiem no maļiņu maļiņām, lielākoties amatieriem no dažādām paaudzēm izdevies radīt lielisku, saskanīgu izrādi! Cepuri nost!!!

Sestdien – koŗu koncerts "Skānēt skān". Vietējā Eslingenas laikrakstā gandrīz vesela lappuse veltīta rakstam un bildēm par latviešu svētkiem, par gājienu un atklāšanas sarīkojumu tirgus laukumā. Bija arī minēts, ka atklāšanas sarīkojumā vietējiem vācu pārstāvjiem katram bija dotas divas minūtes runas laiks. To diemžēl pirms koncerta rīkotāji bija "piemirsuši" pateikt svētku patronesei, Vairai Viķei – Freibergai. Viņas uzruna, manuprāt, varēja būt krietni īsāka. Jādomā taču par koristiem, kuŗiem visu laiku jāstāv uz skatuves un nav iespējas atpūtināt kājas. Mēs, klausītāji, sabraukuši no maļiņu maļiņām, jau visumā zinām, ko gaidām un kas notiks, tas mums nav plaši jāizskaidro.

Koncerts bija plašs un daudz-

pusīgs, diriģentiem mainoties no dziesmas uz dziesmu. Ņemot vērā to, ka visiem dziedātājiem nebija vietas uz skatuves, daļa dziedāja no balkona, diriģenti stāvēja uz neliela paaugstinājuma vidus ejā ap sesto, septīto klausītāju rindu. (Vienā dziesmā diriģents Ivars Cinkuss bija tā pārņemts, ka ar spēku sita kāju pret zemi, bija varens blikšķis, un man blakus sēdošā latvietē uztraukti čukstēja, kas tas par troksni...)

Lieliskais koncerts ilga pāris stundu, Mārtiņa Brauna "Saule, Pērkonis, Daugava" bija jāatkārto. Koncerta nobeigumā klausītāji pateicās ar vareniem aplausiem.

Un tad bija jādodas uz Tautasdeju uzvedumu *Neckar Forum* telpās. Tautasdeju uzvedums "Latviešu danči" bija vispusīgs un iespaidīgs. Biju pārsteigts par lielo

bērnu un jauniešu grupu, kuŗi dejoja varen saskaņoti. Domāju, kā gan tādi knauķi, no dažādām zemēm kopā sanākuši, var tik saskaņoti dejojot! Man blakus sēdoša latvietē no Īrijas zināja, ka tie nav tikai trimdas jeb diasporas bērni un jaunieši, bet ir arī grupas no Rīgas. Nobeigumā – visu darītāju sumināšana un puķu pasniegšana diriģentiem, tautasdeju vadītājiem.

Savas dzīves gaitā esmu bijis Dziesmu svētkos, Dziesmu dienās, Kultūras dienās, kā nu viņas katrreiz tā sauc, Anglijā, Beļģijā, Vācijā, Zviedrijā, Austrālijā un Kanadā. Visu cieņu rīkotājiem, darītājiem, dziedātājiem, dejojotājiem, visiem, visiem! Jūs esat veikuši milzu darbu, un iznākums ir vienreizīgs un lielisks. Sirsnīgs paldies visiem!

ATMIŅAS PAR
ESLINGENU

Šai grāmatā apkopoti trīs desmiti stāstu par Eslingenu – "mazo Latviju", kas pastāstīti un no vēstures dzīlēm izņemti šodien – 70 gadu pēc... Te daudz foto, kuŗās vietas un sejas, kas vēl tik daudziem no jums atmiņā un pazīstamas. Noteikti arī jūsējās, ja esat eslingenietis. Ja vēlaties pakavēties atmiņās, iegādājieties šo grāmatu!

Ja nebijāt Eslingenā šovasar, bet vēlaties lasīt šos stāstus, grāmatu nosūtīsim pa pastu. Cena 20,- EUR, t.sk. pasta izdevumi
Rakstiet: redakcija@brivalatvija.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl: (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl: 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniece Anglijā: Terēze Bogdanova, tāl.:
07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administratore +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro; 6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tāl. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem 55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu maksā GBP 3.50 (EUR 6) par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 600.

Komerciālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 sejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia

Iespiests: SIA ĒVEKO, Rīga

SĒRAS

Mūžībā aizgājusi
ilggadīgā biedre un darbiniece

ILONA BIRZGALIS

Dzimusi 1926. gada 16. augustā, Daugavpils cietoksni
mirusi 2017. gada 5. jūlijā Straumēnos

Atmiņā paturēs DVF valde, biedri un
"Straumēnu" saime

ILONU BIRZGALI

vienmēr mīļā piemiņā paturēs

Marta Dreifelds, Gundega, Ligita, Marta
un Zile ar ģimenēm

SPORTS

SPORTS

SPORTS

(Nobeigums. Sākumu skat. nr. 26)

VIMBLDONAS VILINĀJUMS UN PĀRBAUDĪJUMI

Aļona ar Venusu

grib tikties vēl kādu reizi...

Vimbltonā ar lielu interesi tika gaidīta Latvijas tenisistes Aļonas Ostapenko ceturtdaļfināla spēle pret pieckārtējo šo meistarsacikšu uzvarētāju amerikānieti 37 gadus veco Venusu Viljamsu. Sacensība iznāca saspringta. Ostapenko uzbrūkošais spēles stils sastāpa Viljamsas, kā eksperti saka, pragmatisko spēli. Amerikānietes galvenais ierocis bija serves, kuŗu spēks bieži lidzinājies virēšu tenisam. Viljamsa teicami servēja, izpildīja astoņas netveramas serves un abos setos ātri izvirzījās vadībā ar breika pārsvaru. Pirmajā setā Viljamsa pārsvaru nosargāja, savukārt otrajā setā Ostapenko spēja panākt neizšķirtu – 5:5. Izšķirīgajā brīdī Aļona mazliet nodrebēja un galotnē pārāka bija amerikāniete – 7:5

Pēc Vimbltonas Aļona ceļā uz jaunām uzvarām...

Zaudējums, bet par to nav jāskumst. Aļona godam izturēja grūto pārbaudījumu. Iekļūšana turnīra astoņu spēcīgāko spēlētāju vidū ļaus Ostapenko nākamajā pasaules ranga sarakstā cieši pietuvoties TOP 10 spēlētājam. Francijas atklāto meistarsacikšu uzvarētāja pelnījusi vislielāko atzinību un uzslavu, pasaulē spēcīgāko spēlētāju konkurencē pirmoreiz Vimbltonā aizkļūstot līdz ceturtdaļfinālam un atkārtotot

Latvijas tenisa labāko sasniegumu vienspēlēs zālāja seguma *Grand Slam* turnīrā. Pirmo reizi to spēja Larisa Neilande tālajā 1994. gadā.

“Bija patiešām jauki spēlēt Vimbltonas centrālajā laukumā. Pērn šeit spēlēju jauko dubultspēļu turnīrā, bet šoreiz skatīties bija sanākuši daudz cilvēku. Es to izbaudīju. Ceru, ka vēl šeit spēlēšu,” turnīra rīkotāji citē Ostapenko teikto. “Venusai ir lieliska spēlētāja. Arī es aizvadīju gana labu spēli. Kaut es būtu spēlējusi labāk. Es to nedarīju slikti, tomēr nespēlēju tādā veidā, kā to vēlējos. Neservēju pārāk labi. Ceru, ka pret Venusu spēlēšu vēl un tad jau varēšu demonstrēt labāku sniegumu,” sacīja Ostapenko. “Venusai parocīgākais segums ir tieši zālājs, viņa Vimbltonā ir uzvarējusi piecas reizes. Domāju, viņai ir labas izredzes uzvarēt arī šogad.”

KRISTAPS PORZIŅĪS TIEKAS AR JAUNAJIEM BASKETBOLISTIEM

Elektrum Olimpiskajā centrā Rīgā bija ieradusies 265 jaunie basketbolisti no visas Latvijas, lai tiktos ar mūsu basketbola zvaigzni, Nacionālajā basketbola asociācijas (NBA) komandā Ņujorkas *Nicks* divas sezonas aizvadījušo Kristapu Porziņģi. Olimpiskā centra basketbola zālē pulcējās 10 līdz 14 gadus veci zēni un meitenes no 55 sporta skolām un basketbola klubiem. Jaunieši bija gatavojušies un izmantoja iespēju uzdot Kristapam dažādus jautājumus. Viņiem bija iespēja uzspēlēt basketbolu un nofotografēties ar slavēto basketbolistu. Jaunajiem sportistiem tieši Porziņģis ir paraugs, kas iedvesmo trenēties.

“Kristaps Porziņģis mums rāda mērķi, ko mēs gribam sasniegt. Esam spēlējuši abos Porziņģa laukumos Liepājā, bet šis sarīko-

jums mums deva iespēju satikt viņu klātienē. Kristaps dara daudz Latvijas basketbola attīstībai. Ja nebūtu Porziņģa un Bertāna (basketbolists Dāvis Bertāns), Latvijā nebūtu tik daudz basketbola fanu,” apliecināja sarīkojuma dalībnieki.

Kristaps Porziņģis pēc sarīkojuma atzina, ka šādas tikšanās pozitīvi uzlādē un ļauj izrauties no ikdienas treniņu rutīnas. “Tas jau vien, ka tik daudz bērnu un viņu vecāku ir ieradusies, tas man ir liels prieks un pagodinājums.” Viņš neslēpa, ka iegūst prieku un enerģiju no laimīgajām bērnu sejmām. Sarunās ar jaunajiem basketbola spēlētājiem Porziņģis stāstīja, ka pats galvenais topošajiem basketbolistiem ir nepadoties pie pirmajām grūtībām – arī viņam pašam 15–16 gadu vecumā bijis jāpārvar ne mazums šķēršļu.

EIROPAS U-23 MEISTARSACĪKSTĒS – ZELTS UN SUDRABS

Polijā, Bidgoščā, risinājās Eiropas meistarsacikstes vieglatlētītiem vecuma grupā līdz 23 gadiem. Latvijas vieglatlētīti izcīnīja divas augsta kaluma medaļas. Skrējēja **Gunta Latiševa-Čudare** pārliecinoši uzvarēja 400 metru distancē un izcīnīja Latvijai zelta medaļu. Ar priekšsacīkstēs sasniegto rezultātu –51,80 – viņa izpildīja pasaules meistarsacikšu normu, bet finālā ar 52,0 pietika uzvarai, lai apsteigtu vācieti Lauru Milleri.

Gunta Latiševa-Čudare

Anete Kociņa

Kā vienmēr, ar interesi gaidījām mūsu šķēpmetēju startu. Par vicečempioni kļuva **Anete Kociņa**.

Kvalifikācijā viņa sasniedza 59,52 m (3. labākais rezultāts), bet finālsacīkstēs šķēpu aizmeta krietni tālāk – 64,47 m, sasniedzot personisko rekordu un izcīnot sudraba medaļu. Par sacensību uzvarētāju kļuva chorvātiete Sāra Kolaka, kuŗa savā labākajā mēģinājumā šķēpu raidīja 65,12 m tālu.

ARĪ PASAULES U-18 MEISTARSACĪKSTĒS – SUDRABS

Tālajā Kenijas galvaspilsētā Nairobi pasaules meistarsacīkstēs vieglatlētītiem vecuma grupā līdz 18 gadiem startēja deviņi Latvijas pārstāvji. Lielisku panākumu guva mūsu jauniešis **Oļegs Kozjakovs** (attēlā).

Pašā grūtākajā vieglatlētikas disciplīnā – desmitcīnā – Oļegs ieguva 7337 punktus, palaižot priekšā tikai Francijas pārstāvi Stēvenu Fovē-Klinšu (7559). Kozjakovs bija pats jaunākais 16 vieglatlētikas “bruņinieku” konkurencē. Trenējas Aizkraukles novada sporta skolā Valerija Veļčinska vadībā.

Tuvu bronzas medaļai bija tāllēcēja **Kitija Paula Melnbārde** – 6,28 m. Tikpat tālu aizlēca arī francūziete **Diāna Mulaka**, taču viņai labāki bija papildu rādītāji. Sesto vietu izcīnīja **Elīza Kraule** septiņcīnā (5360 p.) un **Kristīne Blažēvica** tāllēkšanā – 6,08.

DIĀNAI DADŽĪTEI – DIVAS ZELTA MEDAĻAS!

Ļoti veiksmīgi Latvijas paralimpiešiem Londonā sākās pasaules meistarsacīkstes vieglatlētikā. Divas zelta medaļas izcīnījusi **Diāna Dadzīte**. Vispirms viņa startēja F55 medicīniskajā grupā lodes grūšanā un veiksmīgākajā – piektajā – mēģinājumā lodi aizgrūda 8,01 metru, sudraba

medaļas ieguvēju kolumbieti Eriku Mariju Kastanjo-Salasaru apsteidzot par 24 centimetriem.

Diāna Dadzīte

Otru zelta medaļu Diāna Dadzīte izcīnīja šķēpa mešanā. Sacīkstēs, kur piedalījās sportistes medicīnas grupās F55 un F56, Dadzīte labākajā mēģinājumā šķēpu raidīja 27,07 metru tālumā, kas F55 grupā ir jauns pasaules rekords.

Latviju vēl pārstāv Ingrīda Priede, Aigars Apinis un Dmitrijs Silovs diska mešanā, kā arī Edgars Bergs lodes grūšanā. Sacīkstības notiek stadionā, kur 2012. gadā risinājās Londonas Paralimpiskās spēles.

PLŪDMALES VOLEJBOLISTIEM – BRONZAS MEDAĻAS

Latvijas plūdmales volejbolisti **Kristaps Šmits** un **Michails Samoilovs** Ķīnā izcīnīja U-21 pasaules meistarsacīkšu bronzas medaļas. Spēlē par trešo vietu turnīrā ar 19. numuru izliktie Šmits/Samoilovs droši ar 2:0 (21:17, 21:17) pārspēja ar 32. numuru izliktos austriešus Moricu Fabianu Kindlu un Marianu Klafingeru. Šmits/Samoilovs turnīrā izcīnīja sešas uzvaras septiņās spēlēs.

Kristaps Šmits un Michails Samoilovs // Foto: fivb.org P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

Minhenes Latviešu luterāņu draudze ielūdz uz Reformācijas 500. gadu jubilejai veltītu mūzikālo lasījumu “Lutera kundze” 30. jūlijā, plkst. 12 Minchenē, *Augustinum Neufriedenheim* Simeona baznīcā, *Stiftsbo-gen 74, 81375 München*.

Lasījums būs latviešu un vācu valodā, piedaloties mācītājam Dr. Ilze Kezberēi-Hārle, prof. Dr. *Wilfried Hārle*, Dr. *Anja Koller* un *Eva-Maria Weiß*, M. A. Pēc dievkalpojuma draudzes sadraudzība tuvējā kafējnicā. Miļi aicināti gan latvieši, gan vācieši ar radiem un draugiem no tuvienes un tālienes!

ZVIEDRIJA

Latviešu Pensionāru apvienība (LPA) ielūdz otrdien, 29. augustā, uz izbraucieniem ar kuģi uz *Fjäderholmarnas* saliņu ārpus Stokholmas. Kuģītis (*Fjäderholmmlinjen*) atiet plkst. 11 no krastmalas, *Skeppsbron*, tuvu *Slussen*. Tikšanās plkst. 10.40. Pārbraukšana ir apm. 30 min. LPA sedz biļeti turp un atpakaļ. Lenčs plkst. 12 restorānā *Rökeriet*, dienas piedāvājums sākot ar 95 kr. (maksā pats). Pastaigā pa saliņu varēs apskatīt izstādes un amatnieku darbnīcas. Pēc pāris stundām atgriešanās Stokholmā. Satiksme: Par *Skeppsbron* braucbusu līnijas (piem., nr. 2, 53, 57),

piestātne *Räntmästartrappan*, T-vilciens, piestātne *Slussen*, pēc tam pastaiga apm. 300 m gar krastmalu. Pieteikšanās līdz 28. augustam pie Mudītes Hoogland Krasts, *mudite_hk@hotmail.com*, tel. 08 752633, mobilitel. 073 0972606. Visi laipni aicināti piedalīties! LPA valde

Latviešu Pensionāru apvienība (LPA) un Maira *Rydström* (agrāk rikojusi sēņu izstādes) ielūdz svētdien, 3. septembrī, plkst. 13.30 apskatīt *Naturhistoriska Riksmuseets* gadskārtējo sēņu izstādi. Ieeja brīva. Tikšanās pie ieejas plkst. 13.20. Pēc izstādes apskates kafija un pārrunas

par latviešu un zviedru sēņu parašām. Satiksme: Bus nr. 50, piestātne *Naturhistoriska Riksmuseet*, T-vilciens, piestātne *Universitet*, pastaiga apm. 300 m līdz muzejam. Pieteikšanās līdz 1. septembrim pie Mudītes Hoogland Krasts, *mudite_hk@hotmail.com*, tel. 08 7526334, jeb mobilitel. 073 0972606. Visi laipni aicināti! Labprāt ņemiet līdz pašu sēnes. LPA valde un Maira *Rydström*.

Latviešu bērnu vasaras nometnes Ēlandē rīkotāji aicina ģimenes ar bērniem pieteikties dalībai šīs vasaras nometnē, kuŗa notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2017. gada

7. līdz 17. augustam. Nometne paredzēta 6 – 11 gadus jauniem bērniem un viņu vecākiem. Plašāka informācija un saziņa ar nometnes rīkotājiem nometnes mājaslapā www.facebook.com/LatviesuBernuNometneElande

Kļūdas labojums

BL nr. 26 2. lp. rakstā par Latvijas Simtgades karogu ieviesusies kļūme Ilonas Kalnīšas uzvārda rakstībā. Atvainojamies raksta autorei, Ilonai un lasītājiem.

Red.